

ELŐFIZETÉS

KELTÉS:

Egy évre ..... 24 korona.

Egy hóra ..... 2 korona.

VÉDELMEK:

Egy évre ..... 28 korona.

Egy hóra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos postát az egyszer 20 fillér,
minden következőnél 15 fillér.

Nyilttár sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült

vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, január 31.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Haza a kerületekbe.

A képviselőház ülése.

Egyről-másról. Irta: Lux Terka.

A mulatságok tűzbiztonsága.

A flumei kormányzó installálása.

A képviselőházat elnapolták.

Az aradmegyei tanfelügyelő és a népiske-
lők államosítása.

A tornacsigolyó jubileuma.

Be kell rukkolni!

Utazási szerelem.

Fognak a házasságok.

Összeérhetlenség esetei.

Mégfulladt háztulajdonosnő.

Kereskedősegédéből — betörő.

A hét eseményéből.

Két mulatság

Regény-Ösarnok: Az Antikrisztus csodál.
Irta: Lagerlöf Zolma.

Haza a kerületekbe.

Arad, január 30.

A magyar országgyűlés képviselői a holnapi nap folyamán a szélrózsa minden irányában sietnek haza kerületeikbe. Nem azért, mintha pihenőre vágyának, sem pedig azért, hogy választóik előtt beszámoljanak eddigi működésükről. Mert hiszen beszámolni csak nagyon kevés tudna közülök.

Azok pedig, akik beszámolót tarthatnának, nagyon okosan teszik, ha eltagad-

ják azt is, hogy a képviselőház küszöbét egyáltalán átlépték. Kevesen vannak azok, akiknek beszámolni valójuk van. Tizennégyen. Ok, a „tizennégyek.“

Egyet-mást mondhatna még a működésről Rakovszky István és Apponyi Albert gróf is, ámde ők oly ügyesen csinálták azt a munkát, amit a „tizennégyek“ nyíltan programjukba vettek, hogy nem kérheti tőlük számon senki.

A képviselők tehát nem fognak beszámolni. Hogy mégis ott hagyják a fővárost, annak külön oka van. Mennek haza, hogy készülődjenek — az új választásokra. Két hétük lesz az előkészületekre, mert ennyi ideig tart a delegáció, melynek ülései alatt a képviselőház szünetel. A delegációk után aztán megint munkába szólítja a hon atyáit a kötelesség s ezuttal kemény, komoly munka várakozik rájuk. Az élethalálküzdelem a többség és a kisebbség, a szabadelvűség és a reakció között.

A két hét olyiknak untig elég lesz, olyiknak meg két év se lenne elegendő. A képviselőház rengeteg tétlenségében, a zavartalan csendben nagyon élesen váltak ki a képviselők konturjai a keretekből. A kevésbé intelligens választó is megismerhette a maga embereit, annál is inkább, mert számtalanszor adódott al-

kalom arra, hogy a Ház mélyen tisztelt tagjai színt valljanak.

Mindezek után pedig számot kell adnunk arról, hogy tulajdonképpen mért e készülődés, mért ez a hang, melyet az új választások felől hord a szél?

Ennek oka egyszerűen az, hogy a delegációk befejeztével, ami két hét múlva következik be, Tisza István gróf a cselekvés terére lép. Az obstrukció hősei, ezeknek bevallott támogatói és titkos hivei már régóta gyürik fel az inget az izmos karokon, s magasan lobogó harci kedvvel lesik azt a pillanatot, mikor a miniszterelnök akcióra lép. Mert azt ők nagyon is jól tudják, hogy a miniszterelnök nem a passzív rezisztencia szánalomraméltó tökéletlenségével akarja az ország szerkerét a rendes kerékvágásba hozni. Tudják ők nagyon jól, hogy Tisza István abszolút nyugodtsága mögött a kész haditerv áll. Az obstrukció bizonyos terminust kapott a miniszterelnöktől, hogy ezalatt lejátsza a maga kis játékait. Hogy ez a terminus lejáróban van, az már nyílt titok volt eddig is. Ma pedig kipattant, a képviselők általános készülődéséből, hogy az obstrukciónak, a képviselőháznak, s evvel együtt ennek az egész áldatlan törvényelnküliségek meg vannak számlálva a napjai.

A hétről.

Hagyatéki pör.

Ah, hogyha jó a nyár melege
És nincs egy csöpp szenzáció,
Ha hirt hiába vár epedve
Az ujságró náció, —
Ha büszkén jó a láthatárra
Fiume mellékén a cápa:
A lelkünk bő vigaszra lel
Benned, óh hagyatéki per!

Most is, hogy zordon télbe járunk
S szezoncikk a farsangi fánk, —
A hírtelenség súlyos átka
Sújtott le hirtelen reánk.
Előveszlek hát, régi nóta,
Mely új vagy három évek óta;
És versem rólad zengem el
Óh áldott hagyatéki per!

De hogy sorjába kezdjem írni,
A per, az olyan jogvita,
Amelyben al, sőt felperesnek
Van egy vagy két fiskálisa.
Van per, mely sommás névre hallgat,
De ez miattunk nyugton alhat, —
Minket csak egy tárgy érdekel:
Az áldott hagyatéki per!

A hagyatéki, ha nagy, ha apró
Mindenkép kellemes dolog.

Ha rájuk jut, egyként imádják
Unokaöccsök, s városok.
Sőt hogyha per tán ad belőle
Ekkor se fázik senki tőle, —
Mert tőled nő a szent hitel
Óh áldott hagyatéki per!

Tehát, hogy már a tárgyra térjek,
Egy áldott, nagylelkű halott
Szabad királyi városunkra
Több kellemes bankót hagyott.
Az ügyből eddig hasznunk nem lett,
Ellenben ádáz pör szülemlett,
S vállunk most könnyedén cipel
Óh áldott hagyatéki per!

Az őszre tél jött három izben,
S azóta folyton tart a harc;
Redőssé változott miatta
Sok legyónásu férfiac.
A sok bizottság összebujva
Elmondta százezerszer újra,
Hogy mint áll, és hogy mit mivel
Az áldott hagyatéki per?

Három kis év alig hogy elmúlt,
S a leltárt már is felveszik!
Hat közjegyző ír össze mindent,
Körmölve késő estelig.
Az aktaszállításon eddig
Kilenc expeditőr veszekszik,
S belőled élnek ezrivel,
Óh áldott hagyatéki per!

Van Weitzer ügyi albizottság,
Mely zárt üléseket szeret,
A hagyatékról elneveztünk
Gallért, nyakkerdőt és teret.
A Csillag Anna hajkenőcse
Hirnévben borzasztón lefőzve
Melletted sirva buvik el
Óh áldott hagyatéki per!

Mi, ujságrók, hogyha tárgyunk
Immár végképen elfogyott,
A Weitzer-ügyről játszva irunk
Tömöttoru hasábokat.
Minálunk már a zsur-vitézek
A szép időről sem beszélnek, —
Itt van, ha társalogni kell
Az áldott hagyatéki per!

Es évre év, századra század
Elmulik majd e táj felett.
Minket, kik még most vigan élünk
A hű utókor eltemet.
De annyit mondhatunk azonban,
Hogy mig fiskális lesz e honban,
Mig al- és felperes terem
E sáros földi téreken;
Mig léssen al- és föl bizottság
S a földön élnek hottentották:
Addig sohasem végződik el
Az áldott hagyatéki per!

—zab.

Ma az történt, hogy a képviselőház egész váratlanul elnapolta üléseit. Még hétfőn ülést kellett volna tartani, mert hiszen a delegáció csak szerdán ül össze, s a képviselőház mégis feláldozta a hétfői napot. Tette pedig ezt azért, mert, mint egy félhivatalos jelenti, a hétfői nap amúgy is csak az obstrukcióról volna. A szőnyegen forgó törvényjavaslatot ezen a napon úgy sem lehetne megszavazni, mi-nek hát pocsékolni az időt?

Ha nézzük ezt az indokolást, mindjárt megtaláljuk benne a lázas választási készülődésnek a bökkenőjét. Tehát vége a passzív rezisztenciának. Mert a passzív rezisztencia a hétfői napon is tartana ülést. Mikor a képviselőház konstatálta, hogy a hétfői napra szükség nincs, konstatacióval együtt azt is, hogy a passzív rezisztenciára sincsen szükség. De enélkül a szillogizmus nélkül is bizonyosra vált, hogy a delegációk után összeülő képviselőház rövid, de véres küzdelmek tanúja lesz. Az ugynevezett beavatottak is úgy tudják, hogy néhány csattanás, s vége lesz az egész harcnak. Tisza István a delegációk után harcba vezetői táborát. Döntő ütközet lesz ez, melyből megtisztulva fog kikerülni a szabadelvűség lobogója.

Az obstrukció néven összefoglalható időpocsékolók a kapott terminust, elég dőrien, a megkezdett szerepben játszották végig. A jóakaró lelkipásztor az urban, Samassa érsek, akit némi pikantiával az obstrukció természetes atyjának is lehetne nevezni, bizonyára jóleső érzéssel szemlélte a nekilódult s fölülte engedelmes fiúk játékát, mert elvégre is hogyan lehetne követelni az egri érsektől azt, hogy az obstrukció következményeit is nézze. Ámde ennek az idillikus családi jelenetnek az ország fizeti meg az árát, s a belépti díj, mit ehhez a kedves tablóhoz fizet a nemzet, negyvenezer fiát sírató anyának a könnye.

A játék tehát a vége felé jár, s addig is, míg a delegáció elkészül a maga feladatával, készüljenek azok, akik a tavasszal még fel akarják venni a képviselői napidíjakat. □

A kegyelem falatja.

Írta: Kazár Emil.

A gazdag domoszlai Doma Gerzson és feleségét úgy hírták sckáig a városban: Hiába, a Hiabák. Tisztelték, meg is érdemelték; urangját, módját mindenki becsülte. De a vitéz, és nemzetes nevek elporladt szájban, fülben, amíg a domoszlai Doma pár hiába várta, hogy a nemzetiségnek sarjadéka támadt. Szép uri pár volt Szerették is egymást. Vagyonban, tisztességben elsők.

Vőlegnyel és menyasszonyi arcképeket aranyos rámában a lakadalom napján az eskető kanonok áldása mellett függesztették föl a legkedvesebb szoba nagy falára, virágfüzerek közt. Nagy üresség maradt még a falon, de a kanonok hársány és kenetes szava oda szót ennek a pusztaságnak is: „El se férjenek ott az ivadékok portréi”. Hanem ez a pusztában kiáltó szózata volt. Semmiféle ivadék arcképe oda nem jutott. A nagy ürességet kitöltötték lassankint szent képekkel, pántlikás szentelt gyertyákkal, szentelt barka ágakkal és divatba jött japáni legyezőkkel. Doma Gerzsonné valahányszor odatekintett ezernyi tórszurát érzett szívében. Ha látta az iskolás gyermekeket, a jégen csuszáló vásott kölyköket, a cigány purdékát, mindjárt csöndes sírásra fakadt.

Doma Gerzson az a kétségbeesett rögeszme üldözte, hogy verjék el minden vagyonukat, úgy sincs akire maradjon. És naponként

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 30.

A képviselőház ma elnapolta üléseit addig, míg a delegációk ülése tart. Már hétfőn sem lesz ülés, mert ott csak az obstrukció folya tovább, azért pedig nem érdemes a parlamentet egybe hívni. Az ujoncmegjelenést azon az ülésen keresztül vinni már úgy sem lehet.

Tehát az obstrukciós klerikálisok elérték a céljukat: a katonai javaslatokból a delegáció idejére csakugyan nem let. törvény. Ez képezte a mai ülés szenzációját s ennek kapcsán hullott az áldás bőven az obstruktorok fejére.

A másik érdekesség, mi a mai ülésen felvetődött, Smialovszky Valér ismeretes indítványa volt. Ezt nagy többséggel leszávták.

A szabadelvűpárt tudvalevőleg azt határozta el tegnap esti ülésében, hogy nem fogadják el Smialovszky Valér indítványát, amely arról szól, hogy a helyzetből való kibontakozásra parlamenti bizottság küldessék ki. Mi sem természetesebb ezek után, minthogy az obstrukció ebből a halálra ítelt, sőt halva született indítványból is hasznot akart húzni.

Maga a halottat szülő indítványozó, Smialovszky Valér volt, aki, mihielyt Perczel Dezső elnök megnyitotta az ülést, felpattant helyéről, hogy másfél órát át indokolja indítványát.

A folyosón ezalatt élénk beszélgetés folyt arról a tanácskozásról, amelyet tizenegy orator kezdtek meg, s amelyen a Wolfner Tivadar és Kuon Héderváry Károly ellen bejelentett összeférhetlenségi ügyet tárgyalják. A Kuon Héderváry ellen tett bejelentést, mint tárgyalant visszautasították. Wolfner Tivadar, szintén jelentéktelen ügyben a Ház ülése alatt még folyt a tárgyalás s ott nem tudhatták meg az eredményt.

Az ülés részleteit alább következő tudósításunk mondja el.

A képviselőház ülése január 30-án.

— Kezdeté d. e. 11 órákor. —

Elnök: Perczel Dezső.

Az elnök megnyitotta az ülést és a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesítették. Makkfalvay Géza és Telecsky Kristóf mandátumát a

szokásos harminc napi fentartással, Krajcsóvics Ottó mandátumát pedig végleg igazolták.

Az interpellációs könyvben öt interpelláció van bejegyezve, melyekre a Ház két órákor tér át.

(Smialovszky Indítványa.)

Smialovszky Valér emelkedett azután szólásra, hogy megindokolja a maga ismeretes indítványát. Beszél sokat az obstrukció előnyéről, nagy hasznairól és vívmányairól. Aztán olykor olykor elismerte, hogy az obstrukciónak elvégre voltak hátrányai is.

Elvégezvén ezt, azt magyarázta, hogy a hadseregnek milyen magyargyűlölő érzései vannak s hogy ezt jól megmagyarázhasa, visszanyult a történelem előtti időkbe. Már most közelebb jött aztán napjaink történetéhez s Apponyi Albert elnökségéről mesélt, majd Széll Kálmán miniszterelnökségét ismertette, a dualizmus jelentőségét méltatta s a Habsburg-ház erélyét ismerte el. Utoljára, hogy minden egyebet is szóvá tegyen, egy kissé rátámadt a néppártra s aival vádolta őket, hogy a választások alkalmával visszaélt a kezeszerekkel.

Csernoch János kanonoknak kellett itt haragosan közbemordulnia, amitől aztán Smialovszky magához tért. szépen megkérte a Házat, hogy fogadja el indítványát s leült.

Smialovszky Valér egyvelege után a miniszterelnök nyilatkozott az indítványról.

(Tisza az indítványról.)

Tisza István gróf miniszterelnök: Csak egész röviden akar nyilatkozni Smialovszky indítványának napirendre tűzéséről. Konstataálni kívánja mindennek előtt azt, hogy az indítvány szövege teljesen helytelen, mert pártokat konstatait, azaz elismeri, hogy a parlamentben pártok vannak. Ilyesmit ház határozatban kimondani nem lehet. Ez a szövegészési hiba különben másodrendű fontossággal bír. Sokkal fontosabb az, hogy mindenképp ellenkezik a parlamentarizmus lényegével. A parlamenti bizottságok kiküldése a felelősség elől való elbuvás, amire a kormánynak semmi szüksége.

Kaas Ivor báró: Személyi uralom! (Derűtség jobbról.)

Tisza István gróf miniszterelnök: Semmi köze ehez a személyi uralomnak. Személyi uralmat a parlamenti bizottságok teremtnek. A kormány a többségből alakult, bírja a nemzet többségének bizalmát, öntudatosan megy céljai felé, nincs tehát semmi szüksége sem parlamenti bizottságra, a mely újból fölébresztené az általános nyugtalanságot, visszavetné a parlamentet előbbi kaotikus állapotaiba s azt a hitet ébresztené, hogy a kormány nem tudja intézni maga az ügyeket. Mindezen indokoknál fogva szükségtelenné tartja, hogy Smialovszky indítványát napirendre

tele füstölte a szobát, ahol az ő és felesége arcképe még mindig nem bírtak családi arcképgyűjteménnyé válni.

— Ne füstölj úgy Gerzson. A rá-mák már nem is tűndökölnék.

— Ejha! Itt van két ezüst forint, meg lehet belőle aranyozni. Hanem... Hanem a többi portról!

— Ne folytasd tovább, az istenért Gerzson! — tiltakozott zokogva az asszony.

Gerzson is elborult, mert noha sokat unatkoztak és már a helybeli dalárda tagjai közé is beléptek, szerették egymást. Rendkívüli gyöngédek voltak, sőt rettenetes — aggodalmak gyötörték őket egymás iránt. Sápadt vagy — köhögsz. Nem vagy jól felöltözve. Jól betakard magad. Maradj az ágyban. Herbateát kell inni. Hivassuk a doktort. Doma Gerzson a dalárda többé nem érdekelte, a kaszinóban a politika miatt legjobb barátaival összeveszett. Vásárolt egycsővű és kétesvű puszkákat szép börtökben; vadásztárságnak, zöld hajtókás szürke ruhát, tajdkakastólú stájer kalapot, agarat és tacskót és vadászni járt mindezekkel, meg a polgármesterrel, a jegyzővel és a patikáriussal.

— Jól teszed Gerzson, — örvendezett az asszony. — Ez egészséges változtatás az élet módodon. Jól levegő. Több mozgás. A sportot én is nagyrabecsülöm, habár szárnvű sárosan szoktál haza jönni és a loden kabátból alig bírlák kiszdni a bootorját és a fűmagyakat.

Jóféle süttekkel, konyakkal el is látta a vadásztársát. Gerzson nekiperesodott, meghízott,

szinte birkozónak is beilllett volna. Hiába. A két arckép környékén a viaszgyertyák már nagyon megsárgultak, sőt összezsugorodva meggörbültek. A pántlika cifraságokba bevette magát a moly. A barkák gyöngyszínű bársony makkjai leperegtek. Az asszony, a kiből a takarítási szenvedély csak úgy élt, mint más asszonyban, kitakarított mindent.

— Éppen a kályhák hamuját is most takarítottuk el, hát ez is menjen velők, — így jelentette a vadászatról visszatért urának a szabadsz változását.

Az asszony fájdalma nőt ön nőtt és mikor bátyja halála után szépen örököit, már nem bírt keserős gével és kegyes célokra, templomokra és klastromokra tett alapítványt. Férfivel együtt mindennap misét hallgattak, sokat jártak bucsúra Mária Pécsra és Radnára, sőt fogamatosságaról kevésbbé nevezetes kegyhelyekre. Nagy részvételrel látták őket mindenütt és felebaráti szeretettel mondták rájuk: „Hiába!” Elementek nyáron Sziácásra, Bártfára, mindenféle fürdőre. Olyan egészségesen jöttek haza, mint a makk. Megint csak hiába. Doma Gerzson a téli vadászati tilalom alatt halálra unta magát, evett, ivott és kártyázott. Egyszer mindjárt az első vadászaton lőtt egy őzet. Ennek öröme a ház csöndjét átváltoztatta a minden falközt átjáró vígság. Különösen ünnepezték az új tisztí főrvost, aki rokona volt a főispánnak. Világjárta ember és specialista akármiben. Tudta mindenki, hogy rövid idő alatt egyetemi tanár lesz.

ról-napra okosodik. Az izlése tisztul, látása szélesedik, tapintata, érzéke finomul, gondolkozása mélyebb és komolyabb s mind jobban közeli-dik hivatásának igazi céljához hogy: a férfinak társa legyen.

S ezeken az alakulásokon, első sorban is, a nagyvárosi asszonyai mennek keresztül. A nagyvárosi asszony szélesebb perspektívában láthatja az életet, mint vidéki asszony, társa nagyobb arányokban nyilatkozik meg előtte a kenyér rettenetes harca s a férfi, a férj munkája, verejtékes küzdelme is átlátszóbb formában nyilatkozik meg előtte. Ezenkívül a férfi helyzete okvetlenül megkívánja a nő segítségét és a férfi terveibe, céljaiba, ha nem is akarná, a nagyvárosi élet, szokások, társadalmi kötelezettségek is hozzájárulnak, hogy a feleség be legyen avatva.

S ez az újvilág, a törekvések és nehéz, férfias küzdelmek megismerése, a nő előtt új szempontokat és más felfogást hoz létre. Nem a divat és a barátnőkkel való versengés tölti be egész mivoltát, de a mindenféle érdekeknek való helytállás közt le a figyelmét. Ez és a pénzügyi ügyekkel való számítás okosabbá, komolyabbá avatja a nőt s bár az új viszonyok között is szem előtt tartja a divatot, de — a divattal is *gardálkozik*.

A fővárosi asszonynak, akinek mindennütt ott kell lenni, háromszor-négyszer annyi ruhára van szüksége mint a vidéki asszonynak és mégsem szabad, hogy ez a sok ruha többbe kerüljön, mint hasonló viszonyok között élő, kevés ruhájú, vidéki társnője garderobéja. A budapesti asszony egy ruhában áttáncolja az egész farsangot, igaz, hogy az a ruha annyi praktikussággal, olyan kifinomult, rafinált izléssel van összeállítva, amelyre a vidéki asszony képtelen.

Nemrégem egy vidéki mulatságon vettem részt, ahol szüntelenül ilyen megjegyzésekkel rémítettek: nézze, ez egy háromszáz forintos ruha. Nézze az ott, a doktornén, négyszáz forintba került. Szent Isten, egy budapesti doktornénak, vagy miniszteri tanácsosnénak az egész osztendei ruha számlája nem tesz ki többet négyszáz forintnál. És minél előkelőbb budapesti asszony, annál egyszerűbben jelenik meg mindenhol. Azért, hogy a budapesti bálak ilyen meg olyan fényesek, hogy egyik ájulásból a

másikba kergető luxust lehet ott látni, merő vidéki fantázia.

Azon a vidéki mulatságon, ahol nem régen voltam, közönséges surolt padlón húzták maguk után az asszonyok háromszáz forintos ruhájuk sleppjét s bizony, a budapesti bálk tűkőrfényes parkettjein csak milliomos asszonyok húznak maguk után ilyen drága sleppet, de azért a többi asszonyok, bizony Isten, nem kapnak sárgaságot. S azért kezdnek a budapesti bálókban már mulatni és nem unatkozni.

SPORT.

+ A vadász szezon vége. Holnap lesz az utolsó napja, hogy a vadászok a puskacsőveik elé hajtják a nyulat. A rövid lélekzetű vadászvezetnek vége szakad, mert holnap hivatalosan bezárul a szezon. Ezután következik a tilalmi idő. Természtes, hogy az aradi vadászok közül a legtöbben felhasználják az utolsó alkalmat s így holnapra mindenütt sűrű nyulbálál várható.

+ Az „Aradi Turista Egyesület” folyó évi február hó 7 napján délelőtt 11 órakor a Millennium kör helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Elnökség. Tárgysorozat: 1. Az alapszabályok módosítása. 2. Pénztári jelentés az egyesület vagyoni állapotáról. 3. A tisztviselők és választmány megválasztása. 4. Indítványok.

A mulatságok tűzbiztonsága.

(A polgármester az egyesületekhez.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30.

A le utóbb sűrűen ismétlődő tűzkatasztrófák nemcsak az színházakban, de a mulatságokon is szükségessé teszik az óvintézkedéseket. Megirtuk, hogy a tűzoltó-főparancsnok ez irányban előterjesztést tett a tanácsnak. Most Institoris Kálmán polgármester a következő felhívást intézte az aradi jótekonny egyesületekhez és társaskörökhöz:

Az utóbbi években a világ minden részében, legutóbb Chicágóban előfordult borzasztó tüzeset netalán ismétlődésnek elhárítása és megakadályozása minden illetékes ténylezőnek, s elsősorban a hatóságnak tette legszigorubb köteletségévé mindazon óvintézkedések megtételét, melyek különösen nyilvános helyeken, nagyobb összejövetelek alkalmával esetleg előforduló tűzveszedelem megakadályozására, vagy annak eloltására feltétlenül szükségesek.

Hogy azonban a hatóság ez irányban is pontosan és jóelőre fogatosíthassa a szük-

selte halálig Doma Gerzson olvasta a kuszált sorokat: „Isten talán megbocsát, de te nem. Te dom, tudom. Atkozz meg! De irzalmazz a kis Imrénst, akit a kegyelem adott. Elég a vagyonom, hogy felnőjék mellette...”

Az ember ezt nem értette, hanem a másik pillanatban felordított, mintha valaki rettenetesen torkon ragadta volna. A képe elvörösödött, majd meg elkékült. Hamar a hangja elakadt, fuldekölt, csuklott. Dühösen nyomkodta a két halántékát, összcsapta a kezét, csikorgatta a fogát. Hátrahajlott azután a székem, mintha összekorbácsoltak volna. Nyitott száján állati vad hangok ömlöttek, és káromkodás, jaj nyegetés. Az ember mintha szerteszét akart volna szakadni saját morájában és indulatában. Az egyik cseléd beszaladt, leöntötte vízzel felállította, lelktette.

— Azt a kis papírost vedd föl! Add ide! — parancsolta Doma nyersen. — Jobban vagyok. Kimehetsz.

Megint elolvasta a papírdarabkát.

— Meggyónt. Nekem gyónok. Nem az én gyermekem! Többet nem gyón meg az elveto múlt, csak a maga bűnét. A kegyelem adta. A gyalázatos. Ha élne, megölném. A kölyköt megfojtom a kölyköt, aki valami szultán kegyének selyem kendőjéből támadt.

Elégette a papírt.

— Senki se tudja meg. Takarjuk a szégyent.

Amikor visszanyerte erejét, akkor is ésbontó fájdalmat érzett. Bement a gyermek szo-

bájába. A dajka pisszegve figyelmeztette, hogy csöndesen. A kicsi alszik. Egy esztendő volt akkor a gyermek, szép, egészséges. Jóízűn aludt az ártatlanság ölében, a gyermekek glóriájától övezve. Gerzson kiküldte az asszonyt. Az ajtónyílás zajára megmozdult a gyermek, másik oldalra fordította fejét, kinyújtotta két gömbölyű kezét. Egy párszor gögicsélt és az öntudatlan élet kinyilatkoztatása után tovább aludt. Gerzson elibe állt.

— Ki vagy? Honnan halászták ki a lelked? Vissza veled a pokolra?

Egy gyermek olyan gyöngöcs, mint a buborék, mint a pondró. Gerzson megrázta a bőcsöt, mintha így akarná összetörni, keze érintése nélkül. A pondró vonaglott és fölsírt. A dajka befutott.

— Bizonyosan megcsókolta a nagyságos ur. Parsze a bajusz, meg a tüskés szakál Csicsija babája, csicsija aranyos!

Sebesén ringatta a bőcsöt és Gerzson megriasztva elsompolygott. R-cseggett lépte alatt a padló, amíg szobájába ért. Eszeveszett elszánt sága és természetes hajlandósága kezdett egymással birkózni. Erőt vett rajta a képzelődés. A keserves mi-hozson töprenkedett, a családi életben, a lélekhalászáson. Ime a lélek, mely megérkezett. Egy lélek, hogy pocséklás ne legyen a nitvesi élet, az a meddő sivatag, élő patak és szivárvány nélkül. A természet köteléket a bűnössázon maga után hagyta élő örökül és szegényül. An ez a gyerek! Vége vele minden szeretetnek a sírhoz.

széges óvintézkedéseket, többek között okvetlenül szükséges, hogy mindazon mulatságok és előadások, vagy egyéb oly alkalomról melyek színbáz, tánc vagy hangverseny teremben tartani szándékoltnak kellő időben tudomással bírjon, s alkalma legyen a szükséges óvintézkedéseket kellő időben, pontosan fogatosítani.

Felhívjuk ez okból a városunk területén levő összes jótekonny egyesület és társulat vezetőségét, hogy a mennyiben akár még a folyó idén, ben, vagy jövőben bármikor valamely összejövetel, előadás, táncmulatságok, várak stb. rendezni óhajt, azt városunk rendőrkapitányi hivatalának kellő időben, legalább pár nappal az előadás egyéb összejövetel előtt bejelenteni sziveskedjék, hogy a tűzbiztonsági intézkedések annak idején szabályszerűen és megfelelő módon fogatosítatók legyenek.

Arad sz. kir. város tanácsának 1904. évi január hó 23 án tartott üléséből.

Institoris
polgármester.

A fumei kormányzó installációja.

(Kosner Ervin báró az új otthonban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 30.

Kosner Ervin bárót, Fiume új kormányzóját, ma iktatták be hivatalába fényes ünnepek és a lakosság lelkes fogadtatása mellett.

Az új kormányzó nagy kísérettel ma délelőtt érkezett Fiuméba, hol a hatóság, valamint az összes kormányzósági és állami hivatalok főnökkel fogadták. A fogadtatás, amelynek a tavaszi asan langyos idő kedvezett, rendkívül meleg, közvetlen és szívélyes volt. A pályaudvar és annak környékét nagy és előkelő közönség, valamint a fiumei nép nagy tömegben foglalta el. A közönség sorában számos hölgy is megjelent, akik részére külön helyet tartottak fenn a pályaudvaron. A pályaudvar peronján várták a kormányzó megérkezését, a városi tanács-testület tagjai, élükön Vio Ferenc dr. polgármesterrel és Ballen András s Lappis A. T. lovag alpolgármesterekkel, továbbá a többi városi hivatalok, a katonaság részéről Sachs Móric elmentengernagy, a haditengerészeti akadémia vezetője, Csányi Arthur tábornok, Magyarossy Zsigmond alezredes, térparancsnok, Schwál Károly ellentengernagy, Pahi József ezredes, Planer György honvédszázados; az egyházi hatóságok részéről Martinec apát és Kubanic kanonok, Schmidt Jakab ev. ref. lelkész, Sachs

— Engem többé semmi sem köt hozzá a halálban. A természet kötelékén kívül jutok, hiába szereltem Mégis visszajár az életbe a gyermekével, de nem én hozzám. Megcsalt. Az ördög is. Szép dolog ami vágyainknak, életünk sovargásainak ilyen erőszakos tejesülése Folytatom az erőszakot. Megcsalom házasiétemmel a világot, megcsalom hogy meg ne tudja a feleségem hütlenségét. Eszrevétlenül maradjon, ne szégyenkezzem miatta. Az az egy ember pedig... Ah, elmegyek innen, fujja be nyomalmat a szél, ne ismerjen rá senki. Az az Imre nevű — izé, az se tudja meg soha kicsoda. Fő nevelem. A babonás szeretet adta — valami különös kegyelem, mely megcsálnál engem és beleavatkozik a család generációjába. Nevetséges volna dobra ütni. Csajok én is és azt fo dom mondani: ez a fiam! Ha jóra nő, büszkélkedj fogok.

Kes-rvesen nevetet, s mikor már egészen belefáradt, megparancsolta, hogy hamar készítsenek utra mindenfelét. Az meg elmarogva két napig. Doma Gerzson nem bucsuzott el senkitől, csak annvit mondott, hogy a gyerek miatt kell uia-ni. Mielőtt a kis Imrét kivitték volna a kocsiba, rávita t:

— Te fattyu! Gyere te is! Ha a lelked kihalászták, hát eij. Gyere, te, a kegyelem nekem dobott fala ja. Isogben az al m zsa jár. Gyere kölyök! Hé dajka, hozd utánam a gyereket! Jól vigyázz rá!

Henrik hitközségi elnök. *Perlőci* rabbinus, ott voltak továbbá a különböző kereskedelmi társulatok, vállalatok intézetek, valamint különféle társaskörök küldöttségei.

Amikor a vonat egynegyed 11 órakor bebobogott a pályaudvarra, lelkes éljenzés és viva kiáltások hangzottak fel, amelyek megújultak, midőn a diszmagyarba öltözött kormányzó kíséretével kocsiját elhagyta. A városi zenekar rázendített a Rákóczy indulóra, amelynek elhangzása után *Vid Ferenc* dr. polgármester előlépett és meleg szavakban üdvözölte az új kormányzót, aki hasonlókép válaszolt.

A fogadás után kocsikra ült a társaság. Az első fogaton, mely elé négy fehér ló volt fogva, Rosner báró kormányzó ült a polgármester társaságáan. A kocsit a diszruhás kormányzóval, balján a polgármesterrel, a bakon magyar ruhás kocsissal s a kormányzó huszárijával impozáns kép volt.

A nösszu kocsisor azután megindult a gyönyörűen eldísztett városba. A házakon magyar nemzeti színű s fűmél (megy-, narancs-, kékszínű) lobogók, a hajótársulatok s ügynökségek palotáin az illető nemzetek zászlói lengtek. Az utcákra bebelásztottak a hajók árbocai, amelyek szintén tarka zászlódiszt öltöttek. Az utcákon hullámzott a lakosság; a háztetőkön álló emberek, a nyitott ablakokban látható kíváncsiak, s a ruházatnak a tengerparti várost jellemző sokfélesége idegenszerű, de szép látványt nyújtottak. A kocsisor a közönség harsány Evviva-kiáltásai között haladt előre a *Cordia* Deák-on s a *Via municipián* át a kormányzósági palotába.

Déli 12 órakor folyt le a Reprezentanza diszülése az ósrégi Palazzo disztermében. A kormányzót a polgármester helyére vezette, átadta neki a kinevezési okmányt, a mit egy városi ülnök felolvastott, Erre Rosner hosszú beszédet mondott, a melyet igen melegen fogadtak s a tetszés kifejezésével többször szakitottak félbe.

Midőn kijelentette, hogy *Flume jogait és nyelvét* tiszteletben fogja tartani, a karzatról egy fiatal ember lekiáltott:

— *Vederemo!* (Majd meg látjuk!)

A közbeszólás Rosnert egy perere megzavarta, de aztán megismételte előbbeni szavait és így fejezte be:

— *Sì, vederemo!* (Igen, majd meglátjuk.)

Az új kormányzó délután tisztelegő küldöttségeket fogadott. Este 180 terítékű banket volt.

Utszéi szerelem.

(Magyar leány regénye Boszniában.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, január 30.

Pár esztendővel ezelőtt a biharmegyei *Kis-jenéről* a messze Boszniába származott egy fiatal parasztlány. Világát édes, könnyelmű teremtés volt s a pályáját, amely igazán regényesre fordult, Nagyváradon kezdte az olcsó szerelem valamelyik tanyáján. A szép leányzó halálosan beleszeretett egy snájdig főhadnagyba, aki komolyan vette *Kutas* Ilonka vonzódását, s magával vitte Szerajevóba, ahova pár éve helyezték át a nagyváradi regimenttől.

Persze hamarosan vége szakadt az utszéi szerelemnek s a magára hagyott lány — itt kezdődik a regény — kedvese lett egy európai erkölcsökben élő gazdag bégnek, aki feleségül is akarta venni a szép magyar leányt, de ezt a házasságot a hajadon multjában szereplő katonatiszt akadályozta meg, aki újabb liesont kötött, s közös háztartásra lépett az egykori parasztlánynyal, aki már akkor a bosnyák város legemlegettebb demimondja volt.

A régi imádót ezután visszahelyezték Magyarországra, egy dunántúli ezredhez, barátója azonban nem akart megválni Boszniától, ahol kedvezett a szerencséje. Mivel pedig az okkupált tartományban bőkezűbbek a gavallérok, *Kutas* Ilona pénzt szerzett s olyan mulatóhelyet alapított, ahol a leggazdagabb urak, magyarok és bosnyákok ugyancsak szórták az aranyat a szerelemért, ami ott busás áron volt kapható. Ezen a réven azután befolyásos összeköttetéseket teremtet s előkelő ismerősei nem egyszer szabadították ki bűnös üzelméi miatt az igazságszolgáltatás kezéből.

Kutas Ilona végtére mégis olyan bűnbe ártotta magát, amiért keményen kellett lakolnia. Fölbérelt embereivel még az ősszel elraboltatott szülei házából egy híres szépségű mohamedán leányt s ez a pompás attrakció újabb virágzásra lendítette a mulató helyet, ahol a rablott prédán mondon osztozkodtak a boszniai város gourmandjai.

A szerencsétlen leány szülei azonban följelentették az esetet s *Kutas* Ilonát nőrablásért hat hónapi börtönnel szigorított börtönre ítélte a bosnyák bíróság. A büntetést most töltötte ki, s mivel az ítélet kitérte Szerajevó területéről, minap toloncolták haza kis falujába Biharmegyébe a nagyvilág hölgyét. Az ítéletről a belügyminiszter külön leiratban értesítette a vármegye alispáni hivatalát.

A képviselőházat elnapolták.

(Uj választások küszöbén.)

— Az *Aradi Közlöny* táviratú értesülése. —

Arad, január 30.

Váratlanul nagy és érdekes jelenettörtént a képviselőház mai ülésén. *Perczel* Dezső elnök indítványára kimondották, hogy több ülést nem tartanak mindaddig, míg a delegáció működését be nem fejezte. Hétfőn sem lesz ülés, noha a delegáció tárgyalása csak szerdán kezdődik, kedden azonban ünnep van s így csak egy nap állott volna még rendelkezésére a miniszterelnöknek, hogy az ujoncozási javaslatot keresztül hajtsa. Mivel bizonyos, hogy hétfőn is csak az obstrukció folytatása várható, tehát a Ház hiábavaló munkát végezne: jobbnak látták az üléseket bizonytalan időre elnapolni.

Körülbelül két hétig, esetleg tovább is, pihenni fognak a képviselő urak. Pihenni fog az obstrukció is, sőt — mint az mai lapunk élén ki van fejtve — az obstrukció folytatására a delegáció tárgyalásának befejezése után sem lesz alkalom. Mert a mint a Ház legközelebb összejön, a miniszterelnök azonnal hozzálát az obstrukció leveréséhez. Nincs tovább pardon. Elég volt az időpocsékolásból és abból a rengeteg kárból, melyet az országnak az obstrukció okozott.

A képviselők ezt a szünetet arra használják fel, hogy szétnézzenek a kerületben, nehogy a most már bizonyosnak látszó új választás készületlenül találja őket.

Az idén a delegacionális tárgyalások iránt az érdeklődés még fokozottabb mérvben nyilvánul. Elmondhatjuk, hogy ezúttal az egész magyar politikai helyzet sulypontja odakerült. Mert hiszen az egész politikai világ *Pitreich* hadügyminiszter nyilatkozatait várja a katonatiszti nevelés magyar szellemű reformja tárgyában. E nyilatkozattól fog függni a politikai helyzet alakulása, ez fogja szolgáltatni a kibontakozás végleges alapját.

A delegacionál azonban jobban izgatják most a képviselőket a miniszterelnök tervei és jövő szándékai, melyek az obstrukció leverésével vannak kapcsolatban. Egyik fővárosi esti lap mai száma a helyzetet a következőképp fejtegeti:

„Legendában hisz, aki hisz a békében. A józanságtól, a hazafiságtól, a belátástól hasztalan kér engedékenységet *Tisza* István gróf. Az obstrukció a földi javakkal már régen leszámolt és minden legénye az obstrukciónak a túl világtól várja az üdvösséget. A tulvilági üdvösség pedig biztatón pislog az obstrukciósok felé a klerikális mennyboltozatról.

Az obstrukció mezitlábosai rettegnek *Tisza* István választásától. Ugyanez a rettegés alakult át elszántsággá *Bánffy* Dezső alatt és az ország veszedelmének rikoltozták a maguk baját. A képviselőház szózatot alabárdosai módosították *Bánffy* szavait: „Nincs a természetben vesztes, csak én.” Ők, a közfájdalom magánbizományosai azt hirdetik: „Az ország vesztes, ha én mandátumvesztés vagyok.”

Békés egyezkedés? Szinte idegessé tesz ez a két szó. Negyedfélszáz megtermett ember ágyudörgésnek tiszteli egy-két-kilenc cserebogár zümmögését...

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *Boszorkányvár*, operette. Este: *A postásfiú és a hűga*, bohózat. (Páros bérlet.)

Hétfő: *Don Pietro Caruso*, dráma. Katinka, opera. (Páratlan bérlet.)

Kedd: Délután: *Bob herceg*, operette. Este: *Postásfiú és a hűga*, bohózat. (Páros bérlet.)

Szerda: *Tavaszi*, operette. (Páratlan bérlet.)

Csütörtök: *Csodagyermek*, bohózat. (Párosbérlet.)

Péntek: *Koldus és királyfi*, operette. (Páratlan bérlet.)

Szombat: *Koldus és királyfi*, operette. (Páros bérlet.)

* *Koldus és királyfi*. *Seikiai* kitűnő operettje a *Koldus és királyfi* pénteken kerül bemutatásra. A jövő hét minden napján egész a premiérig tartanak próbákat a darabból, melynek a sikerét a kitűnő előadás biztosítani fogja. A darab főszerepeit mint említettük, *Bözsa* Lili és *Zilahyné* játszik.

* *Pietro Caruso*. *Bracco* Róbert drámája a *Don Pietro Caruso*, mely a multkorai bemutatón határozott, mely sikert aratott, hétfőn kerül újból színpadra a főszerepekben *Békés* Gyulával, *Bontissal* és *Aranyossy* Jankával. A darab után *Orbán* Árpád népszerű operáját a *Katinkát* adják *Zilahyné* és *Bejczy* közreműködésével.

* *Filharmonikus* hangverseny. Ha a jegyek eladása után itélünk holnap, vasárnap délután 5 órakor, a *Weitzer* János utcai polgári fiúiskola nagytermében tartandó *jótekonycélú hangversenyen* egybe fog gyűlni Arad társadalmának színe-jave. Ha pedig a főpróba után itélünk, úgy már előre jelezhetjük, hogy hangverseny közönségünknek igazán kiváló műélvezetben lesz része, úgy a program mint annak előadása dolgában.

A hangversenyt *Reinhold* Hugó vonós zenekara itt egyik gyönyörű műve vezet be s ennek graciózus, behizelgő menüettje és hatalmas lendületű fugája bizonyára nagy tetszéssel fog találkozni. A hangverseny végére marad *Bach* János Sebestyén a polifonikus zene nagymestereinek, három, egybefont, kisebb munkája. Az első egy nehézkes mozgású, ósdias spanyol tánc, a sarabanda, második egy andante, mely nemes egyszerűségében mindenkit elbájol, a harmadik egy pattogó ritmusú régi francia tánc a bourrée, mely pompás befejezést ad az egész hangversenynek. Mindezeket *Unger* Mór tanár, a kitűnő karmester fogja dirigálni. E két zenekari szám közé ékelődik *Dvorák* zongora kvintette, melyet Aradon nyilvánosan még nem adtak

elő. Unger tanáron kívül, ki az első hegedűt játsza, legjobb diletánsaink vesznek benne részt: *Scherhag* Ernőné urnő a zongoránál továbbá *Mayer* Ede, *Robitzek* Samu és *Scherhag* Ernő. A hangverseny tiszta jövedelme *Höszly* Jakab segítségével fordítatik. *Jegyek* 8, 2 és 1 koronáért ifj. *Klein* Mór könyvkereskedésében, a hangverseny előtt pedig a pénztárnál kap hatók.

* Az Alföld szépirodalmi és kritikai illusztrált hetilap életében jelentős fordulat állott be, amennyiben januári számaival már a negyedik évfolyamba lépett. Ez fényes bizonyítéka annak, hogy Arad, és a vidék előkelő társadalmának nélkülözhetlenné vált ez a kitűnően szerkesztett újság, melyben aktuális csevegések, komoly társadalmi és politikai cikkek látnak napvilágot. Regényeken, verseken és egyéb szépirodalmi dolgokon kívül érdekes a lap kritikai része is. Ezen kívül állandó szépség és hírességek illusztrált rovata van. A lap szerkesztője *Honisch* Liptófalvi István, előfizetési ára egy évre 10 korona. Megrendelhető a szerkesztőnél és a kiadóhivatásban József főherceg-ut 22. sz. alatt.

Az aradmegyei tanfelügyelő és a népiskolák államosítása.

(Szaktanácskozás a miniszternél.)

Arad, január 30.

Berzeviczy Albert közoktatásiügyi miniszter a királyi tanfelügyelőket értekezletre hívta össze, hogy a népoktatási törvény végrehajtása ügyében kibocsátandó tanfelügyelői utasítást megvitassák. A nagy alapossgal kidolgozott tervezetet a tanfelügyelők hosszasan vitatták meg és azon lényeges változtatást tettek.

Az értekezleten *Berzeviczy* Albert miniszter fontos nyilatkozatot tett a népiskolák államosítása ügyében. Kijelentette ugyanis, hogy hivatali elődjének a *népiskolák államosításánál* követett irányát éppen olyan szellemben ohajtja tovább is folytatni, mint elődje, annál is inkább, mert hivatali elődjének az államosításban követett iránya teljesen ugyanazon az elvi alapon nyugszik, mint amelyet már hivatali elődjének kormányzása előtt az a közoktatási kormány indított meg, amelynek a miniszter akkoriban államtitkára volt. Kijelenti, hogy ezentul is mindenütt, ahol a fontos nemzeti érdek megköveteli, nem zárkozik el az államosítás elől, természetesen az általános államosításnak nem híve; ennek részben pénzügyi nehézségek állják útját; de nem is tartja igazoltnak, hogy hazafias és nagyérdemű iskolafentartók közreműködését visszautasítsuk. Hangsúlyozza azonban a miniszter, hogy mindenütt, ahol a népneveléshez fűződő fontos állami érdekek felekezeti alapon egyáltalán nem oldhatók meg, vagy ahol az összes érdekelt tényezők közmegegyezése erre módot nyújt, ott feltétlenül előill az állami iskola létesítésének szükségessége. Azonban felkéri a miniszter a királyi tanfelügyelőket, hogy igyekezzenek mindig a végsőkig az egyházi főhatóságok jóakaratu hozzájárulását kinyerni. Csakis ahol az állami érdekekkel és a törvénnyel való megátalkodott szembeállást tapasztalunk, ott lesz szigorú kötelességünk azokat erélyesen megvédeni; ebben a tanfelügyelők mindenkor számíthatnak a miniszter leghatóságosabb támogatására.

Varjassy Árpád kir. tanácsos, aradmegyei tanfelügyelő hangoztatta az értekezleten, hogy az államosításnál nagyon meg van nehezítve a tanfelügyelők kezdeményező munkája. Olyanok vagyunk, ugymond mint a táborkok, aki az elenség megveréséhez előbb engedélyt kérni köteles. A legnagyobb nehézség az, hogy a felekezeti az eddigi iskolai terheken kívül a jövőre nézve még újabb terheket kénytelen magára vállalni. Arad vármegye nemzeti viszonyaival okolja meg azt az indítványát, hogy a tanfelügyelő a felekezeti iskolák államosításának

kezdeményezése alkalmával a kincstár érdekében minden elképzelhető feltételt igyekezzenek kikötni. A baptisták kérve-kérlek az állami iskolát, önzetlenül és lehető áldozatokat hozva. Indítványozza még, hogy nemzeti érdekből: 400 koronánál nagyobb kiegészítő államségély is adassék

Plachy Bertalan a tótajku vármegyékben is sürgős és fontos államérdeknek mondja az államosítást, mert a cseh-tót nyelvegység és Csehország gazdasági ereje veszedelmeket rejt magában. Azért ő is a súlyos feltételek ellen van.

Alpáry Eajos: A nemzetiségek lakta országhatárokon nem csak terjeszkedés szempontjából szükséges az államosítás, hanem még azért is, mert az idegen szellem behatolása veszélyes és a hazához való tartozandóság tudata sem él a népben. Itt a végtelen szegénység a hozzájárulás minimumát engedi csak meg feltételül.

Sebesztha Károly: Az állam! iskola ellensúlyozására a pópák rögtön új felekezeti iskolákat állítanak és az állami iskolákat néptelenekké teszik. Ez ellen kell óvószó és védelem.

Verédy Károly az államosítás sürgős szükségességét, különösen a nemzetiségi vidékeken, ahol az állami szempontból különösen fontos, elismeri; ily helyeken azután gyorsan adassék meg az állami iskola. Oly mértékben azonban nem kívánja forszírozni az állami iskolát, mint ahogy eddig történt.

Berzeviczy miniszter arra a panaszra, hogy az utasítások a tanfelügyelők kezét megkötik, megjegyzi, hogy azok csak normativumnak tekinthetők az esetek többségére, azonban se a tanfelügyelők, se a miniszter kezét meg nem köthetik, de fontolóra fogja venni a tanfelügyelőket inkább megnyugtató szövegezést.

A tornaegylet jubileuma.

(Jubiláris díszközgyűlés. — Házi verseny. — Társas vacsora)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30.

Az idén ül meg az *Aradi Tornaegyesület* fennállásának 25 éves jubileumát és ez alkalmából ünnepélyes közgyűlést tart, a melyre a következő meghívót bocsátották ki:

Az „Aradi Tornaegyesület” rendes közgyűlését 1904. évi február hó 2-án, mint alakulásának 25 éves évfordulója napján délelőtt 11 órakor a városháza dísztermében tartja meg, melyre az egyesület összes tagjai, valamint az egyesületnek a lefolyt idő alatt volt tagjai és Arad város művelt közönsége is tisztelettel meghívattak. Kelt Aradon, 1904. január hó 30-án. *Monyoró Urbán* Iván elnök. Dr. *Steinitzer* Pál, alelnök. *Nagy* Sándor, titkár-művezető.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó és ez alkalommal elnöki visszpillantás az egyesület 25 éves múltjára.
2. A választmányának az 1903-ik évről szóló jelentése.
3. Pénztári és vagyoni kimutatás az 1903-ik évről és a vagyommérleg előterjesztése.
4. A számvizsgáló bizottság jelentése.
5. Az 1904. évi költségelőirányzat megállapítása.
6. A VII-ik szövetségi országos tornaünnepély s ezzel kapcsolatban az *Aradi Tornaegyesület* 25 éves fennállásának megünnepléséről, zászlóavatás és egyéb sportünnepélyek érdekében eddig tett ünnepélyekről jelentés és a továbbiakra vonatkozó intézkedés.
7. Az evezős alosztály szervezése.
8. Az önálló tornacsarnok nyári torna- és játszótér telkének ügyében való intézkedés.

9. Tiszviselők, u. m. elnök, alelnök, titkár, művezető, ügyész, orvos, pénztárnok, ellenőr, szeriárnok, továbbá 20 rendes választmányi tag és 5 pótválasztmányi tag, számvizsgáló bizottsági elnök és két tag megválasztása.

10. Indítványok.

Meghívás.

Az „Aradi Tornaegyesület” folyó évi február hó 8-án tölti be fennállásának 25-ik évfordulóját.

E nevezetes évfordulót az egyesület a liceumi tornacsarnokban tartandó házi verseny-nyel ünnepli meg, mely után a *Központi Szálló* külön termében társas vacsora lesz, melyre az egyesület összes tagjai, valamint az egyesületnek 1879-ben volt érdemes tagjai is tisztelettel meghívattak.

Reméljük, hogy e ritka szép ünnepély emlékére rendezendő társasestélyen számosan fognak megjelenni igen tisztelt tagtársaink, hogy emlékezzünk a régekről, örvendezzünk a jelennek és bizalmat merítsünk a jövőre.

A házi verseny este 6 és fél órkor, a társasvacsora 8 órakor kezdődik. *Urbán* Iván, elnök. Dr. *Steinitzer* Pál, alelnök. *Nagy* Sándor, titkár-művezető.

Be kell rukkolni!

(A póttartalékosok második sorozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30.

Megint egy szomorú alkalmából a póttartalékosokról kell beszélnünk. *Hétfőn*, február hónap első napján felváltják a most szolgálatot végző katonákat és így természetesen újabb sorozatnak kell bevonulnia. Azokat hívták be a jövő hétre, a kiket két évvel ezelőtt képeztek ki katonáknak.

Az obstrukció — ki hitte volna? — áldást is tudott teremni és boldogságot. Tíz- és újabb tízezer ember boldogsággal és lelki örömmel teli rohan majd haza, övéihez, a kik közül sok ezren éhezve, fázva, sirva várják a családfentartót, a kenyérkeresőt. Micsoda öröm vonul be sok ezer hajlékba, a hol hosszú heteken keresztül csak a nyomoruság és szomorúság volt otthon. S az öröm rövid perceiért az emberek szívesen elfelejtik a keserűség hosszú heteit...

De persze: a hány rövid öröm, ugyanannyi hosszú bánat. A hány ember kiszabadul, ugyanannyi bevonul; a hány család visszakapja a kenyérkeresőt, ugyanannyi elveszti.

A nyomoruság maga megmaradt, csak a nyomorgók változnak.

S ezuttal nemcsak szegény kézműveseket, napszámosokat, kis embereket ér a csapás, a kiknek, sajnos, már van némi gyakorlatuk a nyomorgásban, de szomorú és váratlan veszedelem nehezedik *nagyszámú állami tisztviselőre* is.

A hétfőn bevonuló póttartalékosok között néhány ezer állami tisztviselő van, s ezeknek a mostani behívás valóságos katasztrófát jelent. Szabály ugyanis, hogy az állami hivatalnok arra az időre, a mikor nyolc heti kiképezésre behívják katonai szolgálatra, megkapja rendes járandóságait, további szolgálat idejére azonban természetesen nem kap és nem is kaphat fizetést. A most bevonuló tisztviselők már mind kiképzett póttartalékosok, a kiknek ezek szerint nem jár semmiféle fizetési díj vagy pótlék. Ők már élvezték azt a kedvezést, a mit a szabályzatok biztosítanak nekik, s hogy most külön javadalma-

zást vagy kedvezést kapjanak, arra se mód nincsen, se fedezet.

Bevonulnak hát elsején katonának. Téli viz idején, fertály napján. S fizetésük nincs. Jövedelmük nincs. A családjuk otthon marad, az asszony nép, a gyerekek. S egy garas nem lesz a házban. A tisztviselőnek nincs anyyja, hogy félretegyen, pénzt gyűjtsön, vagyont szerezzen.

Hja, öröm az élet . . .

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 1. Tanítók bálja (Polgári fiúiskola.) — A radnai kaszinó táncmulatsága. — A mező-kovácsbányai urik kaszinó thea-estélye.

Február 2. Az aradi posta- és távirat tisztviselők táncvigalma (Központi Szálló.)

Február 6. Az aradi 33-ik gyalogezred tisztikarának táncmulatsága (Központi Szálló.) — Az aradi cipészek szakosztályának táncvigalma (Ipartestület.) — Az egyesült új-arad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Uradalmi sör-sarnok.) — Az aradi kereskedő ifjuság kedélyes estélye (Vasszálló.) — Az aradi iparos-ifjak önképző-egyletének táncvigalma (Kass-vendéglő.) — Az új-szent-annai polgári-kör álarcos-bálja (Zimmermann-vendéglő.) — A ternoval ifjuság táncvigalma (Szolgabírói hivatal.)

Február 7. Az aradi borbély és fodrász ifjuság táncvigalma (Központi Szálló.)

Február 10. A radnai kaszinó táncvigalma (Fekete-saal-vendéglő.)

Február 13. A szegény tanulókat segélyező egyesület bálja (Fehér Kereszt.) — Az aradi magyar államvasuti altisztikör táncvigalma (Vasuti vendéglő.)

Február 16. Grinziger-estély a tisztikaszinóban.

(=) Az aradi polgári jótékony nőegyesület színházi estélyének a próbái most már a legserényebben folynak. *Urbán* Ivánné főispánné és *Avarfy* Imréné urasszonyok semmi fáradságot sem kímélve felkérték már a szereplők nagy részét, s úgy a „*Seiyem Ágnes*“ c. népszínműnek a próbái *Polgár Sándor* és *Zilahi Gyula* vezetésével már a színházban tartatnak. A tánckarok úgy a tündértáncokban, valamint a Rákóczi-táblóban (toborzó) részt fognak venni, s javában tanulják a táncot az abban résztvevők. A beszerzett minták után már készülnek a toalettek és korhű jelmezek a táblók számára. Nemsokára a szereplőknek és résztvevőknek teljes névsora is közöltetni fog. Az estélynek a bevezető száma egy magyar ábránd lesz, a mit *Köpf Kálmán* szerzett, és az ő vezérése mellett fog a színházi zenekar előadni. Ebben az ábrándban előforduló tárogató szólót *Székelly Károly* fogja játszani; ugyancsak műkedvelő játszsa az ábrándban szintén előforduló cimbalom-szólót. A zenekart egész este *Köpf Kálmán* fogja dirigálni, mint műkedvelő szerző és karmester. A tündértáncnak a zenéjét *Orbán Árpád* színházi karmester állította össze.

(=) A tanítók bálja. A mai napon minden tekintetben megtette a rendező-bizottság az összes előkészületeket. A tombola tárgyak is nagy számban érkeztek meg *Marinkovicsné* igazgatónő címére. Ezeket a bál estélyén fogják kisorsolni. Egy jegy ára 20 fillér s tekintetbe véve a gyönyörű tárgyakat, a kiszabott ár nagyon csekély. Tették ezt azért, hogy a közönség esetleg ne panaszkodjék zsarolásról. Az előadások ezután is közzé teszi, hogy jegyek *Szilágyi György* elnöknél kaphatók *vasárnap* d. e. 9—12-ig, *hétfőn* d. e. 10—12-ig és *d. u.* 4—6-ig a *Weitzer János*-utcai fiúiskolában (Kazinczy-utca felől) a bejáratnál balra az első teremben. A rendezőség felkéri a közönséget a 8 órakor való pontos megjelenésre, hogy a hangverseny a késéssel ne zavartassék.

(=) A szegény tanuló bálja. A február hó 13-án lefolyó bál rendezősége serényen buzgódik, hogy az estély az előző évekhez hasonló fényes sikerű, feszelen és kellemes legyen. *Hauser Károlyné* a fáradhatatlan elnök és a női választmány szorgalmas tagjai most kéri fel azon urnókat és urhölgyeket, kik a tombola körül fognak szorgoskodni. A rendezőség kéri a n. é. közönséget, hogy a tombola tár-

gyskat szíveskedjék *Simon Karolin* urhölgyhöz, a polgári leányiskola igazgatójához küldeni. A legesekelebb adományt is köszönettel fogadnak a szenvedő gyermekek és az egyesület vezetősége. Amint már említettük, a városban nem küldnek meghívókat, a vidékre már expedáltak a hívó szózatot.

(=) Az Asztalos Sándor társaság folyó évi január 31-én vasárnap délután 6 órakor ülés-helyiségének külön termében választmányi ülést tart, melyre a tagokat — tekintettel az ülésen napirendre kerülő s az évi közgyűlés tárgysorozatát is összeállító fontos ügyekre, — teljes számban való megjelenésre tisztelettel kérjük. Együttal a társaság tagjait ezután is értesítjük, hogy az elmaradt *Sylvester* estői mulatságot hangversenyyel egybekötve folyó évi február 16-án tartjuk meg, melyre a meghívók a napokban küldetnek szét. Tekintettel a tagok nagy számára és vendégekre, figyelmeztetjük őket, hogy részvételüket a *Frank Lőrinc*, *Jakabffy István* és *társa* és *Egri L. Elemér* üzletében, valamint a vigalmi bizottsági tagoknál fekvő aláírási ivenek folyó évi február hó 10-ig annál is inkább bejelentésük, nehogy ezen idő után a vendégként megjelenő nem tagok részére kiadandó jegyek felhasználása által magukat a részvételől elzárják. Személyjegy 1 korona, családjegy (3 személyre) 2 korona. Az elnökség.

(=) Kedélyes estély. Az aradi kereskedő ifjuság egy része február hó 6-án, a Vas szálló termében kedélyes családi táncestélyt rendez. A zenét *Nagy Károly* cigányzenekara szolgáltatja. A tiszta jövedelmet részben az aradi *Kossuth szobor*, részben az aradi kereskedők *Erzsébet-segítő* alapja javára fordítják.

(=) A Waggongyári dalkör február hó 23-án a Központi szálloda összes termében *Zoltay* zenetanár vezérése alatt hangversenyyel egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez.

(=) Kalikó-bál. A *Borosjenői* aszonymok február hó 13-án a *Borosjenői* kaszinó termében a kaszinó javára zártkörű kalikó bált rendez.

(=) A csermői önk. tűzoltó-egylet február 7-én, vasárnap, a kaszinó termében, felszerelésnek beszerzésére táncvigalmat rendez a rendezőség.

Fognak a házasságok.

(Farsangi jeremiáda.)

Arad, január 30.

(Az aradi anyakönyvvezetői hivatal előtt a farsang három utolsó vasárnapjára mindössze két pár jelentkezett házasságkötés céljából. Ha ez sokáig így tart, nem lehetetlen, hogy az anyakönyvvezetők érdekében az állam sürgős intézkedéseket tesz. Akkor nem lesznek ritkák az anyakönyvi hivatalokban alábbi jelenetek.)

Az anyakönyvvezető: (Kinéz az ablakon, és meglát egy sétáló fiatalembert, meg egy leányt. (A segédjéhez:) Izé, legyen szíves küldje be a házassági toloncosztályi rendőrpárancsnokot. De sürgősen!

A parancsnok: (Belép.) Parancsol, anyakönyvvezető ur?

Az anyakönyvvezető: Nézze, ott lent sétál az a fiatalember, meg az a leány. Toloncolja fel őket hozzám. De gyorsan!

A parancsnok: Azonnal! (Két perc múlva a rendőrök felcipelik a kapálódzó part). Itt vannak.

Az anyakönyvvezető: (Nyájasan.) Ertem. Önök házasodni akarnak. Azt akarják, hogy összekössem magukat. Nagyon helyes, fiatalember, a hazának polgárokra van szüksége. Az összekötést azonnal megkezdjük. Parancsnok ur, köztettesse meg a boldog párt!

A fiatalember: (Rug, kapál, de azért összekötözik.) De kérem, ez . . . ez valóságos erőszak! Tiltakozom!

Az anyakönyvvezető: (Borzasztó nyájasan.) Ertem. Ön restelli, hogy lelepleztük. Nézze, kis hamis, hiszen a szerelem nem szégyen! Szóval ön szereti a kiasszonyt?

A fiatalember: Szereti a fene!

Az anyakönyvvezető: Ertem. Szóval imádja. Es ön, kedves nagysád?

A leány: Nekem ugyan nem kell az ilyen udvariattalan fráter! Szózza be!

Az anyakönyvvezető: (Barátságosan mosolyog.) Ertem. Tehát lépjenek ide. Igazán örömmel szolgál, hogy ilyen nagy szerelemmel vannak egymás iránt!

A fiatalember: (Ordit.) Maga izé! Maga még a Bali kezére fog kerülni!

Az anyakönyvvezető: Ertem. Inkább Bali, mint egy szélsőbali, vagy Ugronpárti. Különböndmondhatom önnek, fiatalember, hogy önagysága jó párti. Tehát rendben vagyunk! Irják alá a jegyzőkönyvet!

A lány: Nem tudok írni!

Az anyakönyvvezető: Ertem! Parancsnok ur, nyomja a boldog pár kezébe a tollat és csináljon ide egy-egy keresztet. (Megtörténik.) Es most a házasságot megkötöttnek nyilvánítom. Ajánlom magam!

(A rendőrök kidobják a fiatal házásokat.)

Az anyakönyvvezető (Utánuk kiált): Ja igaz! Gratulálók!

—zab.

Összeférhetlenségi esetek.

(Elutasított bejelentések.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 30.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága ma délelőtt ülést tartott, melyen három országgyűlési képviselő bejelentett összeférhetlenségi esetét tárgyalta le.

Az ülésen *Apáthy Péter* elnöklete alatt jelen voltak *Angyal József*, *Heincz Hugó*, *László Mihály*, *Madarász Imre*, *Ragályi Béla* és *Szentiványi Árpád*.

A bizottság először *Baross Károly* bodajki képviselő esetét tárgyalta. Baross a budapesti törvényszék elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte s minthogy az új összeférhetlenségi törvény szerint a gondnokság alá jutott képviselő mandátuma megszűnik, ezért a bizottság Baross a bodajki mandátumtól elmozdította.

Ezután *Khuen-Héderváry Károly* gróf esete következett. *Olay Lajos* jelentett be ellene a Ház nyílt ülésén összeférhetlenséget, a *Papp Zoltán*-féle vesztegetési esetből kifolyólag.

Az ügy előadója *Heincz Hugó* volt. A bizottság felszólította *Olayt*, akit szintén megidéztek, hogy bejelentését indokolja meg.

Olay kijelentette, hogy bővebb innokolásra nincs szükség, legfeljebb azt kéri, hogy a bizottság, ha szükségét látja, szerezze be a parlament vizsgáló bizottság iratát, a melyből az adatok megtudhatók.

A bizottság hosszabb tárgyalás után a bejelentést elutasította, mert hiányoztak a bejelentésből bizonyos érvényességi kellékek. A szóbeli bejelentés érvényességéhez ugyanis az is szükséges, hogy a bejelentő határozottan hivatkozzék arra az esetre, a melynek alapján a bejelentést megteszi. Minthogy *Olay* ezt nem tette, azért a bejelentés figyelembe vételére nem volt.

A harmadik eset a *Wolfner Tivadaré*. Ellen *Fehér Márton* dr. tett összeférhetlenségi bejelentést. *Wolfner* bemutatta a bizottság elé a bejelentőnek egy levelét, melyben ez ötszáz koronát kér tőle és egyúttal irányítást arra a lapra, melyet ő szerkeszt.

A tanúk kihallgatása után *Wolfner* letette az esküt arra, hogy a „*Wolfner Gyula* és *társa*“ cég jövedelméből nem osztózik, mire a bizottság a bejelentést elutasította.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi Kőlesey-egyesület *irodalmi szakosztálya* vasárnap, e hó 31 én délután öt óra kor, az aradi kereskedelmi és iparkamara, tanácskozó termében ülést tart. Arra való tekintettel, hogy a gyűlésnek az *ügyrend módosítása, tisztújítás és két új tag választása* lesz a tárgya, az elnökség kéri az összes tagokat a megjelenségre.

(*) Az aradi polgári egyesület f. é. február hó 2-án, kedd délelőtt 10 órakor a városháza emeleti kisteremben tart a rendes évi közgyűlést, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívják: Sarlot Domokos egyes. elnök. Kovács Vince egyesületi titkár. A közgyűlés tárgyai. Elnöki megnyitó. A titkár évi jelentése. A számvizsgáló bizottság jelentése. A számvizsgálók megválasztása. Indítványok.

(*) Az aradi 1848-49-es honvédegylet folyó évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor rendes évi közgyűlést tartja, amelyre a bajtársak ezuton is tisztelettel meghívottnak. Arad, 1904. január 30. *Simay István*, együleti elnök. Tárgyak: Elnöki megnyitás. Évi jelentés. Elnöki jelentés a múlt évi május hó 21 én Budapesten tartott közgyűléséről. Pénztárálladék. Netáni indítványok.

(*) Az aradi hivatalsszolgák betegsegélyző és temetkezési egylete február hó 14 én délután 8 órakor a városháza földszinti kistermében VII. évi rendes közgyűlést tartja, melyre a t. c. tagokat ezuton is meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése 2 tag kiküldése. 2. Az elnökség jelentése. 3. A zárszámadás bemutatása. 4. A felügyelő bizottság jelentése. 5. A felmennyvény megadása. 6. A tisztikar megválasztása. 7. Egyéb indítványok. Arad, 1904 évi január 30-án. Az elnökség.

Kereskedősegből — betörő.

(Az aradi Üzletek Iosztogatója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30.

A *Greén Nándor* tiszteletbeli főkapitány vezetése alatt álló bűnügyi rendőrség jó fogást csinált ma délután. Elfogta azt a veszedelmes és vakmerő betörőt, aki már két hét óta sorra látogatja a kereskedéseket, és ahol valami készpénzt talál a házipénztárban, azt magával viszi. A sikerült fogás *Greén Nándor* tb. főkapitány ernyedetlen buzgóságát és erélyét dicséri.

Ezelőtt mintegy két héttel hirt adtunk róla, hogy az *Aussterweil* Zsigmond féle Andrásy-terti divatárúüzletbe déltájban, mikor a személynét ebédelni ment, egy ismeretlen betörő az udvar felé eső üvegajtót betörve benyomult, és a készpénztárból nyolcvan koronát elloptott. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, ahol *Greén kapitány* a legszélesebbkörű nyomozást indította meg a tettes kiderítése céljából. Akkor az összes lapok megírták az esetet, és a betörő jobbnak látta néhány napra félbehagyni a működést.

Pár nap mulva, január tizenkilencedikén *Meer Mór* és fia festékkereskedő cég tett feljelentést, hogy valaki ugyancsak az udvari üvegajtón keresztül az üzletbe hatolt; itt azonban az a szokás, hogy a készpénztárt délben is kiüritik, és így a betörő csupán az ajtóüveg eltörése által keletkezett kárt okozta. Huszadikán, ugyancsak délben és ugyancsak a fenti két esetben leírt módon az *Atzél Péter-utcai Lengyel* testvérek kereskedésébe tört be az illető, ellopva a fiókban tartott aprópénzt, három koronát. Azután egy hétig pihent a barátságos üzletlátogató, huszonhetedikén azonban szükségét érezte a további munkának. Betört tehát az *Erber és Fleischmann*-féle rőfőskereskedésbe és harminckét koronát vitt magával. — Két napi szünet után, ma délben a *Szabó Albert* *Atzél Péter-utcai* üvegkereskedését látogatta meg, de mivel a házbéliek megneszelték a dolgot, jónak látta idejekorán megugrani, mielőtt

még a pénztárhoz jutott volna. Az utolsó két betörést is úgy követte el, mint az előbbieket, fényes nappal. Ezekről a betörésekről azonban a rendőrség kérelmére a nyomozás érdekében nem adunk hírt.

Az erélyes nyomozás végre ma délután meghozta a gyümölcsét. A vakmerő és ügyes betörőt, aki a rendszeres hajsza dacára is kisziklott az üldözők kezéből, ma délután öt órakor *Valenta József* és *Rónay István* detektívek a Trombita-utcában elfogták. Az illető *Barna Gergely* aradi születésű tizenhét éves foglalkozás nélküli egyén. Valaha kereskedősegéd és pincér volt, azonban a tisztességes munkára nem volt hajlama, tehát gazságokra adta a fejét. A fiatal gyereknek élettörténete valóságos bizonyítéka a Lombrozo elméletének: ez az ember született gonosztevő.

Most egy esztendeje még *Preisach Vilmos* kereskedésében volt alkalmazott. Onnan azonban valami apró lopás miatt elbocsájtották. Alig múlt egy hónap és *Barna* máris újabb gazságot követett el: *Görömbei István* albíró lakásáról egy csomó ruhaneműt lopott. Ezen azonban rajtavesztett s ebben az ügyben még most is folyik az eljárás.

Ezután *Brádra* ment pincérnek, de csakhamar visszakerült Aradra, ahol először a központi vendéglőben kapott alkalmazást. Itt egy *Novotny* nevű borfiutól 160 koronát lopott, de akkor nem bizonyult reá a dolog. Azután a *Kolbay István* tulajdonát képező *Vadászkürt* sörccsarnokban lett pincér. Megbízhatatlansága miatt azonban innen is elbocsájtották.

A betörő elég tisztességesen öltözött ember, akinek az arcáról azonban mindent le lehet olvasni, csak jól nem. A pénzt részint elmulatta, részint nyakkendőre, keztyűre és egyéb piperecikkekre költötte. Mai kihallgatása után a rendőrség letartóztatta és átkísértette az ügyészség fogházába.

Megfulladt háztulajdonosnő.

(A Fősvénység Áldozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30.

Fősvénységének áldozata lett az éjjel egy aradi háztulajdonosnő, aki kedvező anyagi viszonyai dacára saját maga elől is elvonta a rendes szükségletek kielégítését szolgáló pénzt. Sajnálta a pénzt fáért kiadni, tehát régi lim-lommal, rongyokkal fűtött és az ezekből támadó szén-gáz megfojtotta.

Uzvegy *Murgu Jovánné*, született *Márton Róza*, hetvenesztendő aradi asszony tegnap este tüzet rakott az Árok-utca negyedik számú házában levő lakásán. Az öreg asszony, aki különben az Árok-utca negyedik számú házában tulajdonosnője volt, drágállotta a fát, tehát szemetet és régi rongyokat tömött a kályhába és azt meggyújtva, lefeküdt aludni.

Ma délben feltűnt a lakóknak, hogy az öreg asszony, aki különben rendes körülmények között már a kora reggeli órákban fel szokott kelni, még egyáltalában nem mutatkozott a házában. A lakás ajtaja zárva volt; dörömböltek rajta, de nem kaptak feleletet. Rosszat gyanítva betörték az ajtót. A szobából kesernyés, fojtott füstszag és füst áradt ki, úgy, hogy jó ideig nem is lehetett bemenni.

Mikor végre a levegő annyira megtisztult, hogy be lehetett hatolni, a betörölők a földön fekvő, halva találták *Murgunét*. Az arca rettenetesen el volt tor-

zulva; látszott, hogy a fojtó füstre felébredt, és ajtót akart nyitni, de a szén-gáztól elszédült, elbukott, és meghalt.

A kályhaajtó nyitva volt; a kihullott rongydaraboktól a padló is meggyuladt és másfél méternyire kiégett a kályha körül.

Az esetről azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan az ügyeletes rendőrtiszt kíséretében *Brück Gyula* dr. kerületi orvos ment ki a helyszínére, és konstataulta, hogy a halált a fojtó gázok által előidézett agyszélhűdés okozta.

A szerencsétlenül járt asszony temetése holnap délután lesz.

HIREK.

Kereskedők nagygyűlése.

— Az O. M. K. E. aradi gócpontja. —

Arad, január 30.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület, amelynek érdekében országszerte folyik a propaganda, első vidéki gócpontját Aradon alakítja meg. Az alakuló gyűlés február 14-én, vasárnap lesz, s arra az O. M. K. E. előkészítő bizottságának vezető tagjai, élükön *Sándor Pál* orsz. képviselővel, Aradra jönnek.

Az O. M. K. E. köteleikébe való belépést eddig az aradi kereskedelmi és iparkamara, az aradi Lloyd társulat, az aradi kereskedelmi testület és az aradi kereskedők köre határozta el. Azonban a társulatokon kívül magánosok is lehetnek az O. M. K. E. tagjai. Ezek tagdíja önkéntes hozzájárulás útján állapíttatik meg, azonban a minimális tagdíj évi hat korona.

A három egyesület kebeléből alakult közös bizottság a közel napokban tart az aradi alakuló előkészítés tárgyában ülést. Annyi már meg van állapítva, hogy az alakulás minden ünnepek mellőzésével, komoly tanácskozás keretében fog megtörténni, s azon Arad város és a vidék minden kereskedője részt vehet, sőt kívánatos is, hogy részt vegyen. A vidékiek külön meghívót kaptak, de e nélkül is részt vehetnek a gyűlésen.

Az O. M. K. E. céljai iránt érdeklődő kereskedőknek az Aradi Kereskedők Köre irodája készséggel küldi meg az e felől tájékoztató nyomtatványokat. Az aradi gócpont szervezése ügyében *Faragó Rezső*, az Aradi Kereskedők Köre titkára a napokban az előkészítő bizottság vezetőivel személyesen beszélte meg annak programját és előkészületeit.

— Szomorú évforduló. *Bécsből* táviratozzák: *Rudolf* trónörökös halála évfordulója alkalmával ő felsége ma reggel megjelent a sirboltban és a koporsónál imádságot mondott. Ő felségét nagyon meghatotta a koporsót borító sok virág és megkérdezte a gvardiántól, hogy aiktól való Tíz pernyi tartózkodás után visszatért az uralkodó a Burgba, *Lajos Viktor* főherceg szép virágfüzért küldött a trónörökös koporsójára. Délelőtt 10 órakor *Janoschek* gvardián gyászmisét mondott.

— Személyi hír. *Pekár Gyula* országgyűlési képviselő a ma esti gyorsvonattal Aradra érkezett.

— Hieronymi beteg. *Budapestről* táviratozza tudósítónk: *Hieronymi Károly* kereskedelemügyi miniszter néhány nap óta betegeskedik. A miniszter fekszik ugyan, de állapota nem ad komolyabb aggodalomra okot.

— *Steinsberg* altábornagy szemléje. *Steinsberg Mór* altábornagy halosztályparancsnok aradi szemleutja alkalmával ma meglátogatta a katonai lövöldét, ahol a látottak és tapasztaltak felett megelégedésének adott kifejezést. Este a Fehér Kereszt télikertjében lakoma volt az al-

tábornagy tiszteletére, melyen részt vett a hálezed tisztikara.

— **A katonai reformok.** *Budapestről* táviratozza tudósítónk: Egy félhivatalos tudósító jelenti, hogy a Magyarország területén lévő csász. és kir. katonai nevelő intézetekben létesítendő *reformokról* már elkészült az elaborátum. Ezt *Pitreich* közös hadügyminiszter szerdán fogja a delegáció elé terjeszteni. A tervezett reformok — hir szerint — *Magyarország kívánalmaira oly nagy mértékben vannak tekintettel, hogy általánosan kedvező fogadtatásra találhatnak.* Hírlik, hogy Magyarországon egy új katonai főreáliskolát és gyalogsági kadét-iskolát is fognak létesíteni.

— **Pénzügyintézetek közgyűlések.** A holnapi nappal megkezdődnek az aradi pénzügyintézetek közgyűlései, melyeken az igazgatóságok beszámolnak az elmúlt esztendő üzleti eredményéről és számot tesznek burgó, körültekintő működésükről a részvényeseknek. Vasárnap, január 31-én, egyszerre két közgyűlés is lesz. Az *Aradi első takarékpénztár* — mely nemcsak a helyi pénzpiac, de az egész ország legtekintélyesebb, legrégibb vidéki intézete is a mely ritka esemény gyanánt csak a napokban határozta el, hogy alaptőkéjét négyszáz új részvény kibocsátása által felemeli — vasárnap délelőtt tíz órakor tartja saját gyűléstermében az idén már a *hatvanharmadik évi* közgyűlését. Az igazgatóság és a vezérigazgató fáradhatlan, odaadó munkásságát a részvényesek ez uttal is bizonyára a kellő elismeréssel fogják honorálni. Ezt megelőzőleg, délelőtt fél tíz órakor az *Aradi polgári takarékpénztár* közgyűlése folyik le, szintén a saját helyiségében. A Polgári takarékpénztár gyorsan lépett az újabb felvirágzás útjára, a mi méltán szolgálhat elégtételül annak a körültekintő, derék működésnek, melyet a vezetőség az intézet érdekében kifejt. Mindkét pénzügyintézet részvényeseinek figyelmét ez uton is felhívjuk a közgyűlésekre.

— **Bánffy Dezső br.** Debrecenben. *Debrecenből* táviratozzák: *Bánffy Dezső br.* az új párt holnapi zászlóbontására ide érkezett. Bánffy-t melegen fogadták és már ma este fényesen ünnepelték.

— **Új főispán.** A hivatalos lap szombati száma közli *Haller János* gróf volt főispánnak Háromszék vármegye főispánjává való kinevezéséről szóló legfelsőbb kéziratot.

— **Épül a Boros Béni-tér.** A tavasszal nagyobb építkezések lesznek a Boros Béni-téren is. Mint értesülünk *Nemess Géza* terménykereskedő emeletes házat épített a *Schreyer-féle* telken, *Schill* főjegyző háza mellett. *Kende Artur* pedig a régi *Kárász-féle* házat, mely most az ő tulajdona, építteti fel emeletesre.

— **A meghiusult béke.** Az orosz-japán viszálykodásról késő éjjel olyan táviratokat kaptunk, a melyek joggal engednek következtetni arra, hogy a békében tovább bizni nem lehet, az *ellenséges felek közt pár nap alatt kitör a nyílt háború.* Tüencinből jelentik, hogy ottani hírek szerint *Japán hétfőn négyszázötvenezer embert mozgósítani fog.* Az angol lapok legnagyobb része mai számában lemondott arról, hogy a béke tovább fenntartható legyen. Tifuból azt táviratozzák, hogy a japán hadiflotta egyik hajója az *Argin* nevű orosz személyszállító gőzösre nyílt tengeren három lövést tett. A lövések nem találtak. A gőzös megrémült utasainak kérelmére a kapitány megállította a hajót, mire a japánok a lövöldözést beszüntették.

— **Jégünnepély.** Az Aradi korcsolyázó-egylet városi getti jégpályáján f. évi január hó 31-én vasárnap d. u. fél 8-tól 5 óráig a 33-ik gyalogezred zenekara fog játszani. Belépti-díj nem tagoknak és nézőknek a csarnokban 60 fillér.

— **Házasságok.** *Löffler* Jakabnak, Arad egyik tekintélyes polgárának bájos és nagy műveltségű leányával, *Margit* kisasszonnyal, február hó 7-én köt házasságot Aradon *Schreyer* Viktor V. Budapestről.

Guttman Henrik, a *Guttman* és *Berger* aradi férfi divatkereskedő-cég beltagja február hó 13-án köt házasságot Nagyhalmazyon *Scheer* Ede ottani birtokos leányával *Gizella* kisasszonnyal.

Graf Sándor aradvárbeli katonai építészeti főműmester és műszaki tisztjeit február hó 6-án délután 4 órakor köt házasságot Uj-Aradon *Sork* Márton magánzó leányával, *Vilma* kisasszonnyal.

— **Arad zárszámadása.** A belügyminiszter mai napon jóváhagyta Arad városának 1902. évi zárszámadását.

— **Ezüstlakodalom.** *Sonn* Mór aradi kereskedő hétfőn, február elsején tartja nejével, született *Schönwald* Katalin urnóval ezüstlakodalmát.

— **Ministeri biztos** A földmívelési miniszter *Csernovics* Diodor ministeri osztálytanácsos aradi állami jószágigazgatónak a rudolfsnádi ármentesítő és bálvizlecsapoló társulatnál elfoglalt ministeri biztos megbízatását múlt évi dec. 4-étől számítandó további két év tartamára meghosszabbította.

— **Füredi József** árvái részére ma a következő adományt vetük: *M. I.* (Arad) 5 kor. Hozzáadva ezt a legutóbb kimutatott 351 kor. 50 fillérhez, eddigi gyűjléseink 356 kor. 50 fillért tesz ki.

— **Új doktorok.** *Éles* Géza okleveles gazdaszt tegnap avatták a kolozsvári egyetemen az állatorvományok doktorává. — *Szell* Lajos, *Szell* Ernő aradi posta- és táviráda főnök fia a kolozsvári egyetemen a mai napon doktorrá avattott fel.

— **Mi igaz a mozgósításból?** Megemlékeztünk mi is arról a Szegedről kiindult hírről, hogy a 4-ik és 7-ik hadtestet március hó folyamán mozgósítani fogják Boszniában Szerbia és Montenegró határára. A tudósító az esetleges cáfolatokkal szemben a közel jövő eseményeire hívkozott. Erről a tervezett mozgósításról *Temesvárott* a 7-ik hadtestparancsnokság székhelyén, tehát a legilletékesebb katonai körökben nem tudnak semmit. Az a komoly forrás ezuttal nyilván nem volt megbízható is egy szerszind.

— **A gáji anyakönyvvezető.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök az aradi második anyakönyvi kerületbe *Posch* Dezső irodai segédtisztet anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **A nagylaki kir. közjegyzőség,** úgy látszik, meg lesz. Erre vall egyik fővárosi esti lap mai számának következő híre: Az igazságügyminiszter a szegedi közjegyzőség területéhez tartozó Nagylakon külön közjegyzőséget létesített.

— **Elhunyt osztrák képviselő.** *Bécsből* táviratozzák: *Sedelniczky* Ernő br. reichsrathi képviselőt görzi villájában ma reggel halva találták. Az orvosok megállapították, hogy a hirtelen halált szívszélhűdés okozta.

— **A makói plébános beiktatása.** *Kayser* Lajos, Makóváros újonnan kinevezett róm. kath. plébánosa, mint megirtuk, február hó 7-én foglalja el a makói plébániát. A róm. kat. hitközség nagy ünnepélyességgel készült fogadni lelkipásztorát. A fogadtatás ünnepségeit a kiküldött bizottság a következőkben állapította meg:

Február 7-én reggeli hét órakor gyülekezés a katolikus körnél s fél nyolcz órakor kivonulás kocsikon az arad-csanádi vasutak állomáshoz, hol az Arad felől érkező lelkeszt Makó-

város polgármestere fogadja. Bevonulás a Lonovics sugárút, Szegedi-, Szt. János téri és Vörösmarty-utcákra a róm. kat. templomba. Délelőtt kilenc órakor ünnepélyes szentmise prédikációval. Délelőtt tíz-negy órakor a küldöttségek tisztelegése a róm. kat. plébánián. Este hét órakor fátylasmenet a róm. kat. plébániához. Ulvözöl beszédet *Groff* Gyula mond. Gyülekezés a kat. körnél. Este nyolcz órakor banket a körben.

— **Inspekciós hölgyek.** A szegény tanulók konyhájában dr. *Marchall* Lajosné és *Walder* Gyuláné urnók ügyelnek fel.

— **Vonatösszeütközés Budapestén.** *Budapestről* táviratozzák, hogy ma déiben az egyik pályaudvaron egy tolatóvonat mozdonya neki ment egy sebesen sz guldó tehervonatnak és áttörte az Engel és fia cég iparvasutjainak kapuját. Az összeütközés folytán három kocsi darabokra tört, nyolc más kocsi pedig erősen megrongálódott. A mozdonyvezető súlyosan megsérült.

— **A birkás-düli szennyvízszűrő.** A mérnöki hivatal ma előterjesztést tett a tanácsnak a Birkás-düli szennyvízszűrőtelep megnagyobbitása iránt. A telep ugyanis, noha ezelőtt mintegy tíz évvel a város törvényhatósága harminchat holdnyi területének tervezte, csak huszonhét holdat foglalt el. Miután azonban a tőmérdek trágya tökéletesen tönkreteszti ezt a területet, a mérnöki hivatal a további kilenc holdra is ki akarja a csatornázást terjeszteni.

— **Meggyilkolt főhadnagy.** Megirtuk, hogy a múlt esztendő december 23-án, Dalmáciában a tengerbe egy férfi összerongolt holttestét találtak összekötött labakkal. A zárai országos törvényszék most értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy az illető azonos *Komlóssy* Jenő cs. és kir. számvivő főhadnagy holttestével. *Komlóssy* a múlt hónap 14-én tűnt el Szanokból (Galicia.) Ugyanakkor tűnt el benső barátja *Kroblian* k mérnök is és azóta egyik sem adott magáról életjeit. *Komlóssynál* találtak egy trieszti lovasuti jegyet. Bizonyos tehát, hogy ott megfordult. *Komlóssynak* állítólag Bécsben egy férjezett nővel volt viszonya. Az a gyanu merült fel, hogy annak a férje gyilkolta meg *Komlóssyt.* Hogy a főhadnagy holtteste miként került a dalmáciai tengerpartokra, arra nézve a nyomozás még semmit sem tudott eddig megállapítani. — A budapesti rendőrség most annak a kikutatásán fáradozik, hogy miután *Komlóssy* Budapestén is keresztül utazott, kiknek a társaságában volt itt, meire felé vette az útját. Lehet, hogy ez a rejtély megoldásához vezethet.

— **Revolverlövés a zálogházban.** *Székesfehérvárról* táviratozzák: *Hackel* József ruszti születésű 23 éves állami tanító ma délután bement *Deutsch* Simon zálogházába s ott egy megtöltött revolvért akart elzalogosítani. Az egyébként is idegbajos ember alkudozás közben kétszer elsütötte a revolverét. *Deutsch* megkorholta érte, mire *Hackel kétszer a zálogházra lött.* Szerencsére nem talált. A lövöldöző embert letartóztatták s egyelőre a kórházba vitték.

— **Megőrült főszámvevő.** Ismeretes *Szalay* Dezsőnek, Csanádvármegye volt főszámvevőjének a sorsa. A fiatal korban magas állásba jutott tisztviselőt több botrány miatt előbb fegyelmileg megbüntették. Később pedig elmozdították állásától. Nem sokkal ezután az elmébe, amely előbbeni különös viselkedéseinek is oka volt, egész erővel kilört rajta, s most gondnokság alá is helyeztetett. A hivatalos lap mai száma a következő hiradást közli erről:

Alóírt kir. törvényszék részéről közhírré tetik, hogy *Szalay Dezső* 35 éves róm. kath. vallásu, karavukovai születésű és zombori lakos nyug. vármegyei főszámvevő az 1903. évi december hó 16-án 12975. szám alatt kelettel elmebetegség miatt gondnokság alá helytetett. Zomborban a kir. törvényszéknél 1904. évi január hó 19.

melyek által esetleg meg is lehet halni: a legmagasabb fokú romantikához tartoznak.

De ha már az öngyilkosságok módjai között kellene valogatni, úgy képzeljük, a Lóla ezeket választaná. Ily módon iszik még-et. (Morphium Tör-

leycum.) Erről mondja a költő oly találóan!

Aranypohárban méregital
En ittalak, óh, G. H. Mumm:

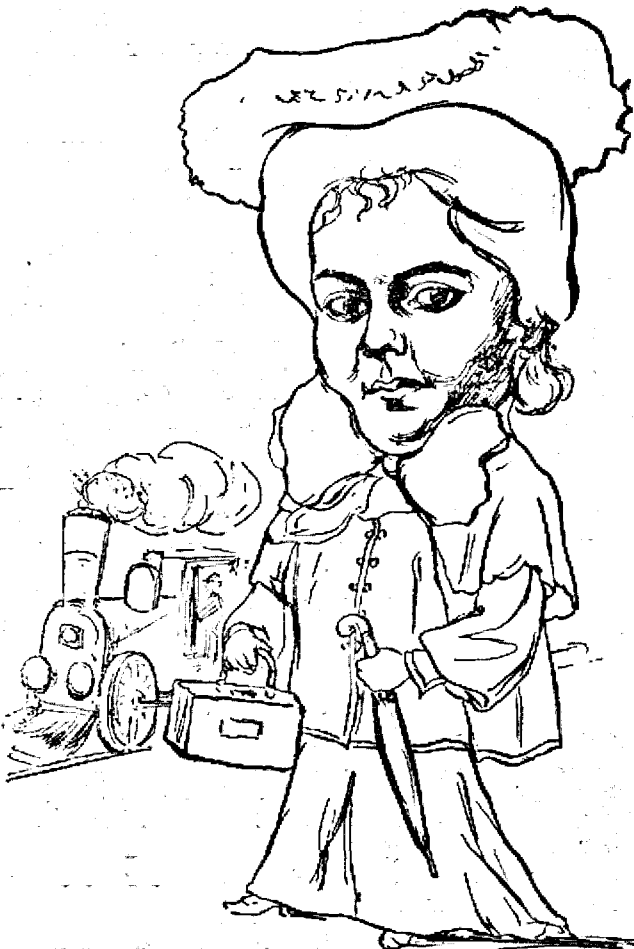
Es így csne meg, ha arra száná el magát

egy nap, hogy a Marosnak megy. Ezer szem nézné kíváncsian, a mint a habjain alámerül, mert a Lola,

amint őt ismerjük, bizonyára ért a tempóhoz s ismét fölmerülne. Természetesen: a Neptunban és fürdőkosztümben. (Milyen szép ujkori mítoszt csinálhatnának ebből a Lóla rajongói, ilyen címmel: *Vénuse a Neptunban.*)

Es jön a harmadik mód. Zakatolva, dübörögve jön a predeal-budapesti express-vonat. Mind közlebről és közelebről látszanak a lokomotív vörös szemei. Mint a száz embert elnyelni vágyó sárkány hatalmas lehellete, úgy hangzik a kazán gőzt lövellő huhogása. A vonat már egész közel van és a Lóla elszánt, határozott léptekkel megy a sínpar felé. A fekete szörnyeteg már egész a közelében van és Lóla elszánt, határozott léptekkel megy a sínpar felé. A fekete szörnyeteg már egész a közelében van és Lóla csak halad. A gép lassítja örült futását, Lóla pedig egy gondolatától megkapatva, így szól:

— Kalauz! Egy külön kupét a gyorsvonatban! . . .

Igy képzeljük mi a Lóla öngyilkosságait.

Két mulatság.

(A waggongyári tűzoltók és a csizmadiák bálja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30.

Nagy vigassággal ülték meg a waggongyár derék tűzoltói ma este jubileumi báljukat s a siker, melyet elértek, úgy anyagi, mint erkölcsi téren rendkívül kielégítő. A Központi Szálloda tánctermét az embiclózus rendezőség fényesen felszította s a karzatra rakott tűzoltó emblémák között igen jól festett József főherceg, mint a magyar tűzoltószövetség védnökének, továbbá *Széchenyi* Odön pasának képe.

A látogatott mulatság virágos jókedv mellett a késő hajnali órákban ért csak véget, bizonyosságául annak, hogy a waggongyár tűzoltói nemcsak az igazi veszélyben, de a csuszamlós parketten is jól megállják a helyüket.

Az első négyest hetven pár táncolta.

A mulatságon megjelentek a waggongyár összes tisztviselői *Herzel* Bernát és *Ma: kóczy* Lajos igazgatókkal az élükön.

A mulatságon részt vett hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Alacs Jánosné, Bruckner Odönné, Balázs Antalné, Baumgariner Józsefné, Buzáky Gyuláné, Bregyánné, Fritz Ferencné,

Groherné, Gurnik Valentné, Herzel Bernátné, Izspravnikné, Kenderesiné, Leopoldné, Müller Andrásné, Nageli Józsefné, Nagy Jánosné, Nádorné, Peinl Jánosné, Pröcán Györgyné, Rejn Károlyné, Ráczné, Ritter Ferencné, Saile Káryné, Stockos Lajosné, Seicher Jánosné, Steinerna, Sztanyiláné, Szántó Zsigmondné, Szöllősiné, Satusné, Takács Adámné, Talp Pálné, Török Imréné (Paulis), Váradiné, Vitális Lajosné, Wappl Viktorné, Woltschmidt Agostné, Wo cz Józsefné, Wazsek Józsefné, stb.

Leányok: Amtmann Annus, Bruckner Hermin, Beck Tomasina, Böszörményi Teréz, Buzáki Ilonka, Dittich Cecília, Gyurkovics Vilma, Komlós Irén, Kenderesi Mariska, Király Irma, Kunert Erzsike, Leopold Rózsika, Magyar Juliska, Mertz nővérek, Nageli Paula, Nádor Irén és Margit, Nyári Róza, Rácz Jolán, Rákóczi Anna, Soki Mariska, Schlit Annus, Stefán nővérek, Szöllősi Aranka, Staub Katica, Takács Mária, Togverés Vilma, Török nőv., Varga Hajnalka, Wolcz Irén.

Az aradi csizmadiák ipartársulata az iparteleület házában nagytermében tartott ugyan-csak ma este fényesen sikerült mulatságot, mely kitűnő jókedv mellett kivirágos kivirradtig tartott.

A mulatságon a következő hölgyek voltak jelen:

Asszonyok: Bogdán Gyuláné, Békésy Ferencné, Biukics Jánosné, Bolezny Antalné, Bosnyák Jánosné, Czako Lajosné, Fábian Antalné, Ernst Rudolfiné, Gorzó Antalné, Gidt Sámuelné, Gidt Sándorné, Havancsák Józsefné, Illés Gáborné, Karczagi Sándorné, Krizsán Jánosné, Kiss Ferencné, Konczek Lajosné, Kontrás Józsefné, ifj. Kálay Nándorné, id. Krécz Jánosné, ifj. Krécz Jánosné, Krizsán Istvánné, Krizsán Józsefné, Kiss Istvánné, Kimpián Péterné, Lengyel Péterné, Lengyel Istvánné, Landeker Károlyné, Mánya Demeterné, Mészáros Jánosné, Medve Imréné, Melhis Istvánné, Muzslay Imréné, Merly Rudolfiné, Oliár Jusztinné, Romanóczky Gyuláné, Staudinger Keresztélyre, Stiasny Józsefné, Stark Sándorné, Such Ferencné, Szilágyi Györgyné, Szabó Andrásné, Szuperits Antalné, Szász Péterné, Szász Pálné, Szappanos Józsefné, Szányi Józsefné, Szücs Károlyné, Tavrof Józsefné, Tavrof Sebestyénné, özv. Téger Józsefné, Takács Imréné, Turóczy Andrásné, Tóth Istvánné, Tóth Jánosné, Ursz Mihályné, özvegy Zustyák Andrásné, Világ Arminné stb.

Leányok: Békésy Gizli, Bosnyák Emma, Ernst Ilonka, Földy Ilonka, Göncz Rózsika, Illés Rózsika, Jubász Eszti, Krizsán Ilonka, Krizsán Kálmán, Krizsán Aranka, Kimpián nővérek, Kosa Katica, Kontrás Helén, Landecker Margit, Mellics Rozika, Poits Anna, Staudinger nővérek, Szanyi nővérek, Szilágyi Erzsike, Szilágyi Juliska, Szabó Mici, Szuperits Gizli, Téger Mariska, Tóth Margit, Takács Juliska, Világ Janka, Walkersdo fer Mariska.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A kuria a párbaj ellen. A párbajellenes mozgalomnak egyik érdekes mozzanata az az ítéletet, melyet a kuria a napokban hozott egy párbaj ügyben, jelölül annak, hogy a legfelsőbb bíróság körében is szigorú mértékkel mérik az ököljognak e középkori maradványát. Az alsó bíróságok ugyanis két hónapi államfogházra ítétek egy tartalékos hadnagyot párbaj miatt. A kir. kuria a beadott semmiségi panasz elutasította a következő megoklással: „Azon állított körülmény, hogy amint katona, gyógyszerész és hadnagy rangban levő személy, az előzőleg elkövetett tettelegesség következtében fegyveres elégtétel nem vétele esetében a viselt rangját elveszítette volna és hogy a párvadaira kiállás után személyének megvédése miatt kénytelen volt ellenfelét megsebesíteni, a btkv. 77. és 79. § ban meghatározott olyan ellenállhatatlan erőnek, illetőleg jogos védelemnek nem vehető, mely a cselekmény beszámíthatóságát kizárná.”

§ Egy közjegyző fegyelmi ügye. *Bokor* Lajos naszodi kir. közjegyzőt az ó-radnai kir. járásbíróság és a kolozsvári kir. ítélőtábla egy rábizott hagyatéki ügy késedelmes elintézése miatt összesen 40 korona bírságra ítélte. A közjegyző, midőn a bírságot behajtani akarják,

Végladás!

Még csak pár napig!

Könyv-, papir-, zenemű-kereskedésemet teljesen feloszlatom, minek folytán az összes raktáron levő áruk a saját beszézési áraimon árusítottatik.

Uzleti könyvek, levélpapírosok, ugy csomagokban, mint dobozokban, iskolai kelékek, ténták, pecsétviaszok, jelzőkrékák, stb. stb.

Irodalmi és szakművek, imakönyvek, mesékönyvek, ifjúsági iratok.

Kiváló tisztelettel

Révész Nándor, könyv-, zenemű- és papirkereskedése

Arad,
Minorita palota.

Végladás!

Még csak pár napig!

NAPIREND.

Január 31. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Hetvened vasárnap. — Protestáns naptár: Hetvened vasárnap. — Görög-keleti naptár (január 18.): Triod. — A nap két 7 óra 15 perckor, nyugszik 4 óra 40 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekllyemúzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intezetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhébb, elvélve csapadék.

Január 31. Az aradi első takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 9 $\frac{1}{2}$ órakor. — Az új-aradi takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A filharmonikus-egyesület házi versenye délután 4 órakor (Polgári flúiskola.) — Az aradi királyi főgymnázium Petőfi-onképzőkörének matinée délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Január 28. —

Fehér Kereszt szálloda Erdős I. törzsorvos Szeged. — Rodosi Sándor utazó Budapest. — Adler Dezső utazó Budapest. — Fischer Miksa utazó Bécs. — Kovács Ignác utazó Bécs. — Roman Bernát utazó Bécs. — Elek Miklós utazó Budapest. — Fejér József birtokos Seprős. — Deutscher Károly utazó Bécs. — Gottesman Raul főfelügyelő Budapest. — W. H. L. Lajos utazó Bécs. — Szántó Mór utazó Budapest. — Nemes Sándor utazó Budapest. — Weisberger Vilmos utazó Budapest. — Grünhut Jakab utazó Bécs. — Benthner György utazó Bécs. — Hasenauer Agoston mérnök Budapest. — Salamon Dezső utazó Budapest. — Hegedűs Dezső utazó Budapest. — Leitner Ernő kereskedő Pécska. — Mangra Vazul vikárius Nagyvárad.

Központi szálloda. Dr. Pekér Gyula orsz. képviselő Budapest. — Dr. Barbura Szevér ügyvéd O. Pécska. — Sugar Béla utazó Budapest. — Diosz József utazó Trieszt. — Dr. Ghebeles Lázár ügyvéd és neje O. Pécska. — Rosenfeld Sandor birtokos Tiszadzs. — Grün Marcel utazó Szeged. — Csiky Tivadar szolgabíró Nagyhalmagy. — Czárán János birtokos Seprős. — Antal Akos utazó Budapest. — Krausz Ottó utazó Bécs. — Lemberger Armin utazó Pozsony.

Vas szálloda. Dr. Sugar Rezső orvos Szt.-Anna. — Zavatzky Leó utazó Bécs. — Breiner I. Bécs. — Miku Adrián kereskedő Kőrösbánya. — Neuman N. utazó Bécs. — Bloch Salamon gyáros Egres. — Siésinger Ottó utazó Bécs. — Gonda Henrik utazó Budapest. — Grünberger Mór utazó Budapest. — Gábor Albert utazó Budapest. — Vermes I. utazó Budapest. — Reich N. utazó Budapest. — Osterman I. utazó Bécs. — Balta Dezső birtokos Battonya.

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1904. évi január hó 31 én:

Bérletésünet. Bérletésünet.
Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél helyárrakkal:

A boszorkányvár.

Vig operette 4 felvonásban. Irta: Berla Alajos. Zenéjét szerzette: Millöcker Károly. Fordította: Reiner Ferenc és Fáy J. Béla.

SZEMÉLYEK:

Kányavári	Polgár S.	Lamotte	Ligeti V.
Coralie	Répásy G.	Józsai, csordás	Bejezi Gy.
Mihály gazda	Juhász S.	Andris, bojtár	Békassy Gy.
Marcia, leánya	Fóti Frida.	Kalára néni	Pajor Agnes.
Simon	Lendvai O.	Veruska	Rózsa Lili.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Bérlet 118. sz. Páros.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, rendes helyárrakkal:

A postásfiú és a hűga.

Énekes bohózat 4 felvonásban. Irta: Buchbinder Bernát. Magyar színre alkalmazták: Sziklai Kornél és Faragó Jenő.

SZEMÉLYEK:

Csipek Emil	Bónis Lajos.	Szinaí Imre	Németh J.
Szalánczi báró	Marházi M.	Bulkaí Ferenc	Juhai József.
Vankai Endre	Békés Gyula	Merényi Akos	Győre Alajos.
Almai Milka	Gőz Aranka.	Felhő Mukli	Polgár S.
Bájkerti Lili	Pajor Agnes.	Felhő Klári	Fóti Frida.
Gombatóvi	Szilassy J.	Pusztits Lipót	Juhász S.
Bodrogi Géza	Simon Jenő.	Pityke, szolgáló	Ligeti V.

Kezdete este 7 és fél órakor.

Kerpel Izsó

60,000 kötetes kölcsönkönyvtárába

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Városi és megyei telefon: 385.

a következő újdonságok érkeztek:

Magyarban: Cs. Szabó: Nő sorsa férfi. Advienne: Budapest éjjel, Connan Doyle: Utazás a halál torkába, Jókai: A mi lengyelünk, Polák J.: Erősek és gyöngék, Jakob O.: Pihenő, Hejermann: Ghetto, Wildenbruch: Kis mama, Wolfner: Meddő küzdelem, Beck: Új nemzedék, Toldy: Jezsuiták, Pierce: Szentvédelmek harca, Tolstoj: Korunk rabszolgasága, Smiles: Takarékoság, Mikszáth: Mikor a mécses már csak pislog, Akli Miklós, Almanach 1904, Beniczky: Méta, Két Mária, Jókai: A hol a pénz nem Isten, Lux T.: Marcsa gondolatai, Gáspár: Hét év a tengeren stb. stb. Ifjúsági iratok: Bársony: Rab király, Lőrinczy: Hűsége szívek, Kiss G.: Rákóczi csillaga, Mártha naplója, Tulsek: Az élet iskolája, Az édes otthon, Tábori: Strepka stb.

Németben: Rose F. VII. Liebes geschichten, Stacpoole: Der Bourgeois, Champel: Goldene Blumen, Bilse: Aus einer kleinen Garnison, Kahlenberg: Rheinfall Nixchen, Waldow: Die rote Locke, Wolzogen: Onkel Oszkar in Amerika, Ompteda: Denise, Erhard: Die Rose v. Haff, Mereely: Die Pariser Range, Berdau: Uncle Sams Nichte, Bernhard M.: Das Corpus delicti, Rich. Heuz's: Memoiren, Berdau: Jankeedoodle — Dolly, Fothergill: Der Konzertmeister, Ohnet: Der Gifthändler, Kipling: Das Mädchen aus Birma, Reuter G.: Lieselotte, Willy: Claudine geht, Jensen: Unter heisser Sonne, Megede: Sport, Herzog: Die von Niederheim, Hedenslyer: Der Majorats-herr, Roda: Frl. Milanes Uhr, Dr. Faust: Was uns Frau Venus erzählt, Dickens: Die Pikwiker, Hornung: Einbrecher aus Passion, X.: Briefe die ihn nicht erreichten, Willy: Die Geliebte des Prinzen Jean, Valles: Vingtras junge Leiden, Thieme: Der Fall Grembalsky, Erler: Kriminalgeschichten, Erhard: Gräfin Ruth, etc.

Franciaiban: Willy: La mome Picrate, Wells: L'homme invisible, Nielle: Mon roman au Niger, Willy: Claudine s'en va, La maitresse du prince Jean, Prevost: Dernières lettres de femme.

Angolban: Bret Harte: On the frontier, Black: The beautiful wretch, Craik Mrs.: Agatha's husband, My mother and Y.

Az új magyar kölcsönkönyvtári jegyzék megjelent és már kapható. Havi kölcsönadíj 1 kor. 20 fill. vagy kötetenként 8 fillér.

Vidéki bérletek is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A könyvek újak és tiszták.

30,000 kötetes

zenemű-kölcsöntár,

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal kapható. 104

259 oldalas zenekölcsöntári jegyzék ára 40 fillér.

Ugyane cég Andrássy-téri könyv-, papir- és zenemű kereskedésében óriási mennyiségű antiquár könyvek és hangjegyek árusítottak meg- lepő olcsó áron.

Egész könyvtárak vétele és eladása. Olvasó egyleti és casinói könyvtárak igen méltányos áron való kiegészítése és berendezése. — Egy orvosi könyvtár olcsón eladó.

Irodai cikkek, festőkellékek és üzleti könyvek nagy választéka.

Pontos kiszolgálás vidékre is. Szolid árak.

Keresem a Kakas Márton, Vasárnapi Újság, Fliegende, Hét, Új Idők, En Újságom és Magyar Figaró utóbbi évfolyamait füzve, vagy kötve.

Szeszület.

— Január 30. —

Mai jegyzéink: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék 12-80—13— korona mmázsánként.

NYILTÉR.*

KATONAHANGVERSENY.

Ma vasárnap, f. évi január 31-én
KASS-VENDÉGLŐJÉBEN

a 33. gyalogezred zenekara karmesterük vezénylete alatt

NAGY HANGVERSENYT

rendez a következő műsorral:

1. „Hail to the Spirit of Liberty“ új induló Sousa.
2. Keringő az „Édes leányka“ operettből Reinhardt.
3. Rákóczy nyitány Kéler B.
4. Finale az „Aida“ operából Verdi.
5. Egyveleg a „Tavaszi“ operettből Straus után összeállította Reiterer.
6. Nyitány az Oberon operából Weber C. M.
7. Siciliana a „Chansonette“ operettből Dellinger.
8. Keringő a „Drótostót operettből“ Fehér.
9. Toeradora et Andalouse Rubinstein.
10. Bécsi történetek egyveleg Drescher.

Kitűnő ételek és italokról a legjobban gondoskodva van.

Kass Béla,
vendéglős.

2823

Narancs és citrom

ajánlat!

1 láda 300 db narancs	ára	8.— K.
1 " 200 " " "		7.50 "
1 " 360 " " "		7.50 "
1 " 160 " " "		9.— "
1 " — " " "		8.— "

Vidéki megrendelés azonnal elintéztetik.

Tisztelettel

Zelekuntyán György

déligyümölcs kereskedő

ARADON, Szabadság-tér 20.

Borivőknek, kik a bort savanyúságoktól, rothadástól, szennyeződéstől meg akarják védeni, mindenképp használják a

MATTONFELD

GISSHÜBLET

SAVANYÚKIVÉTEL

„Ez a viz kímélő és a bor savát és az italmat kímélő kímélő, legelőbbi mellékletét ad, anélkül, hogy a bort elrontja.“

3454

A fűtési idény beálltával ajánlunk

elsőrendű darabos, magas hőfoku, salon

fűtő kőszén,

100 kiló 3 korona 40 fillér;

elsőrendű darabos

légszesz pirszenet (coaks,)

100 kiló 4 korona — fillér.

Bérmentve házhoz szállítva.

Megrendelések pontos eszközöse és hazaszállítás vegett

fél napi időt kérünk.

Ugy fűtőkőszénél, mint pirszenénél
500 klg. vételnél 25 fillér engedményt nyújtunk.

Vasaláshoz

ajánlunk, száraz bükkfából égetett

faszén,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

Csomagolás fűtőkőszén 50 kgrmos zsákokban.
Csomagolás Coaks 40 kgrmos zsákokban.
Csomagolás faszén 25 kgrmos zsákokban.

KNEFFEL KÁROLY ÉS FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Csalhatatlan

csodás eredmények.

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria.

London.

Évek óta használom az ön Wilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztító-teáját, mert csak ez tudott megszabadítani erős reumától.

Tisztelettel Dorn C. F.

London 46. Museum Street, a British Muzzeum mellett.

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria.

Oroszmező.

Nem mulaszthatom el Nagyságodnak leg-tiszteletteljesebb köszönetemet kifejezni a küldött Wilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztító teáért, miután két teljes esztendőn keresztül lábaimon rettenetes reumával kínlódtam és az ön vértisztító teájának használata által ettől megszabadultam, amit tehát most és a jövőben a közönségnek tudomására hozok.

Lekötelezettje

Ruhestörér Henrik, adóbeszedő.

Kapható Frenz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban.

Aradon főraktár: Földes Kelamen és Hájós Árpád gyógyszerárakban. 1569—VIII.

1 csomag 2 korona, 1 postaküldemény 15 csomag tartalommal 24 korona bérmentve, bármely magyar postaállomásra szállítva.

MERCUR

váltóüzleti részv.-társ.
BUDAPEST, V., Fűrdő-utca 3. sz.

BANKOSZTÁLY. SORSJEGYOSZTÁLY. VÁLTÓÜZLET.
A m. kir. szab. osztályosorsójáték főeljárásító helye. 3152
— Sorjegyek osekély havi részletfizetésre; előnyös sorsjegytársaságok. — Sorjegybiztosítás: legelőbb díjazabab kívánatra bérmentve.
Rövid levél cím: MERCUR, Budapest, Fűrdő-utca. Részvénytőke: 1,000,000 kor.

A Magyar Francia

bízt. részv. társ. főügynöksége

irodáját

február 1-től

Deák Ferenc-u. 36.

helyezte át.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Délelőtt 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak választékos küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Vidéki fogyasztási szövetség részére a vas- és fűszerárúszakmában teljesen jártas segédet.

Vidékre, a fűszer- és rövidáru szakmában jártas, magyar-, német- és román nyelveket beszélő fiatal segédet.

Vidékre városba a vas- és fűszerárúszakmában jártas románul beszélő, erős fiatal segédet.

Vidéki városba a diszmu- és játékkészletben teljesen jártas, a kirakatrendezést értő, 22—24 éves, jó megjelenésű, intelligens segédet.

Aradi fűszerkereskedés részére erős, fiatal segédet.

Vidéki fűszer és vegyesáru-üzlet részére a magyar és román nyelvben jártas, fiatal segédet.

Vidéki rőfösáru-üzletbe ügyes segédet, a ki a parasztárucikk eladásában jártas, a magyar, német és román nyelvet teljesen beszéli.

Vidéki rövid-, és diszmuáru üzletbe a kirakatrendezést értő, magyar-, német- és románul beszélő intelligens segédet.

Vidéki vegyesáru-üzlet részére a magyar és német nyelvben jártas, fiatal segédet.

Több rőfös- és vegyes áru üzlet részére a román nyelvben jártas fiatal segédet.

Ajánlunk:

Az egyszerű és kettős könyvvezetésben jártas szép írásu női alkalmazottat, kezdő állásra.

Mérlegképes könyvelőt, aki a magyar-, német-, román és francia nyelvben és levelezésben, valamint az utazásban jártas.

Felső kereskedelmi iskolai érettségűt, a magyar, német és román nyelvben jártas fiatal embert irodai gyakorolnak.

A fűszer- és vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. 198 elnök.

Dohányzók

kérjenek „NIL“ KROKODILUSSAL!

LEGJOBB EGYPTOMI
Szivarka-hüvely,
LEGJOBB EGYPTOMI
Szivarkapapirt.

Kitüntetve a párisi hygienikus kiállitáson 190.. az „arany-éremmel.“ — Mindenütt kapható!

FOGAK

szápadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávolításánál 3 koronától. Az általam készített és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rag vele. Régi fogsorok átalakíttatnak.

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Nagyobb rendeléseknél a vasutköltség fele megtérítettik.

Fogorvosi intézet:**BUDAPEST,****VII., Erzsébet-körut 50. sz I. em.**

Royal-szállóval szemben.

Fogorvos:

LÖFLER EMIL.

Fogházás érzéstelenítő.

Tartós piombák.

Rendel: d. n. 10-12 óra
d. n. 3-7-ig.

Fogtechnikai vezető:

GROSSMANN S.

a párisi fogorvosi akadémia kiállításán a keresztel díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel 8-tól este 8-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Mérsékelt árak. Részletfizetésre is.

PAGLIANO-SYRUP

Óvakodjunk utánzatoktól.

Csakis világoskék gyári jellel ellátott üveget kérjünk, amelyen **PAGLIANO GIROLAMO** tanár aláírása látható.

vértisztító- és edző-szer

1838 ik év óta bizios sikerrel használatban.

Készítője: **PAGLIANO GIROLAMO** egyetemi tanár
FLORENZ — Via Pandolfini — (Olaszország.)

Minden nagyobb gyógyszerárban kapható.
Rastár: Gutori Földes Kelemennél.

500 forintot

fizetnek annak, aki

Bartilla

fogvizének hasz-

nálata mellett, üvege 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. örökösai**, (B. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható minden gyógyszerárban. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak. 235

DELICE**Feltűnő újdonság!**

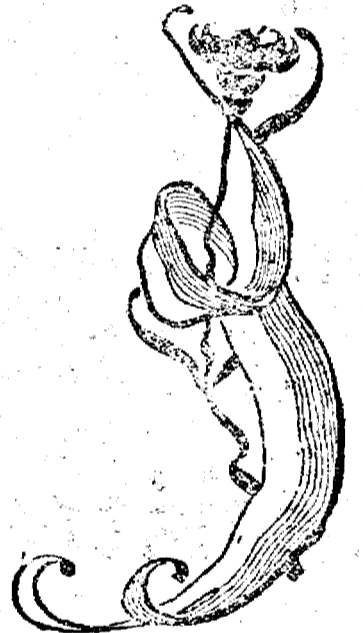
Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szívhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.**Leltár után**

kiselejtezett — részben sérült vagy divatját mult áru rövid ideig igen olcsón kaphatók. — Vászonmaradékok a legfinomabb minőségig. Péntek délután szőnyeg-maradékok és sérült szőnyegek eladása.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA.

Pénzt takaríthat meg!

ha ruhaszükségletét

FRANK LEO férfiruha áruházában

Arad, Andrassy-tér 9. sz., (az új minorita templommal szemben)

szerzi be, hol szolid olcsó árban óriási választékuraktár van felhalmozva u. m.:

Férfi téli kabát 24 koronától feljebb. || Fiu téli kabátok 12 koronától feljebb.
Férfi téli sacco öltöny 20 kor. feljebb. || Fiu öltönyök 10 koronától feljebb.

Gyermekek-ruhák 3-12 évesek részére 5 koronától feljebb.

Különlegességek bőrkabátokban, saját készítményű valódi

székely vadász és gazdász kabátokban,

városi és utazó bundákban dus választék.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. — Külön mértékszerinti osztály!

Varrónó,

ami a legkomplikáltabb toltottakat
elismert jó ízléssel
és gyorsasággal készít
ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések Kápolna-
utca 2. sz. ajtó 4. 221

Nagy pénzmegtakarítás. — Egészen
új raktár.

Telefon 585.

Ajánlok jó lánggal, könnyű és ha-
muvá égő

100 kg. I. körösvölgyi (fekete) fűtő sze-
net 2 kor. 80 fill.

100 kg. II. körösvölgyi (barna) fűtő sze-
net 2 kor. 40 fill.

100 kg. I. körösvölgyi apró porszenet
gyári üzemre, esetleg kovácsoknak ke-
verésre 2 kor. 20 fill.

1000 kg-nál 20 fillérral olcsóbb. — Vaggon
vételénél külön árak.

100 kg. bükkfaszén zsákokban szállítva
4 korona 20 fillér.

100 kg. bükkfaszén csomagokban keres-
kedőknek 5 kor. 80 fill.

100 kg. bükkfa fűrészelt, esetleg aprítva
és házhoz szállítva 1 kor. 80 fill.

Házhoz szállítva fűtőszén 50 kg. zsákok-
ban, a többiféle 25 kg-os zsákokban. Szál-
lításra fél napi időt kérek.

Körösvölgyi Szénraktár

Halász-utca 28.

Telefon 585.

Ugyanott kerestetnek ügynökök, kik ma-
gánosokat és kereskedőket keresnek fel,
melékjövdelemre. 31

Uri házak

figyelmébe!

Kedvező feltételek mellett ajánl-
kozom házakhoz

vasalásra.

Czímemb

213

Proháska Ferenczné,

Fejsze-utca 8. szám.

Pályázati hirdetés.

A csáiki és barackai állami szőlő-
lőtelepek, szőlőkaró-, lődeszka és
léc szükségletének fedezésére és
lődeszka készítés munkákra pályázatot
nyitok. Szükséglet:

1-ször. 120 ezer drb 2-3 m. hosz-
szu legalább 4 cm. vastag hasított
tölgyfakaró.

2-ször. 35—40 köbméter másod-
osztályu, félhüvelyk vastagságú
légszáraz fenyődeszka.

3-szor. 5—10 köbméter 1/4 cm.
3/4 hüvelyk erősségű léc.

4-szer. Mintegy 800 drb olt-
ványlődeszka készítés munkáj.

Ajánllok egy koronás bélyeggel
felszerelve a csáiki és barackai
állami szőlőtelepek igazgatóságához

Arad, február 18-ig nyújtandók be.

A minőség megállapítása végett
ajánlattevő bélyegzőjével ellátott
minták is küldendők, karókból 80

darab, deszkákból, lécből 10—10

darab. Az egyes pontokra külön-
külön is nyújtható be ajánlat.

355 Koslowsky, s. k.
igazgató.

ARADON

a főuton, legélénkebb helyen egy

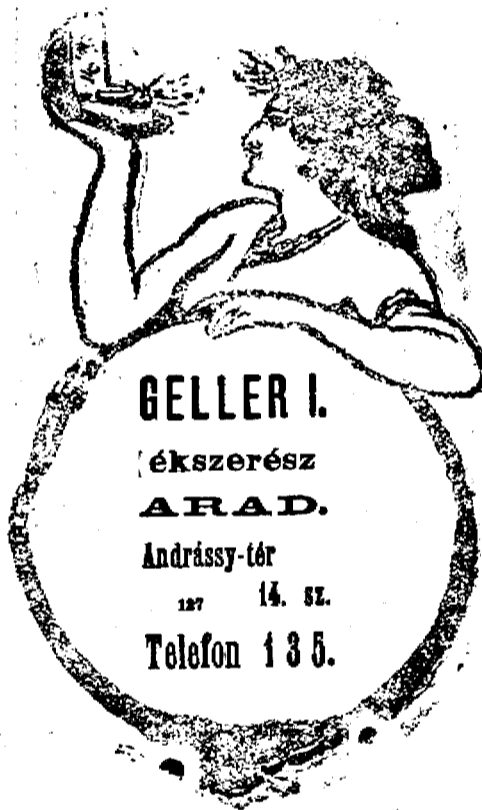
sarokház,

melyben 30 év óta **vendégfogadó**, 5 vendégszoba,
istálló 40 lónak és jólmenő idegenforgalma nagy **korcs-
mahelyiség** szép étteremmel van, az udvar csator-
názva, kikövezve, vízvezetékekkel és minden helyiség
légszuszvillagítással van ellátva. A vendéglős szép utcai
lakásán kívül több lakás van, melyek 360 frt lakbért
jövdelemnek, a *korcsmai joggal és teljes berendezéssel együtt*
családi körölmények miatt

=== **azonnal eladó.** ===

188

Bővebbet a kiadóhivatalban.

GELLER I.

ékszerész

ARAD.

Andrássy-tér

127 14. sz.

Telefon 135.

Oh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és
elnyákosodás ellen gyors
és biztos hatásvak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem ront-
ják és kitünő ízűek.

Deboxa 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldéssel raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Eljén!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József, Krebsz Géza, Ring Lajos, Rozsnyay Mátyas örv., Vojtek Kálmán gyógyszerárakban, Vojtek és Weisz és Krau z Elemér és Társai drogoletárnál.

Győrön: Masznyik Dániel gyógyszerárakban.
Magy.-Pécán: Mike József gyógyszerárakban.
Ó-Pécán: Rokazin János gyógyszerárakban.
Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárakban.
Szikszón: Pöredy Ede gyógyszerárakban.

3604

+ Soványság. +

Szép testidomokat kaphatni a világ-
hírű erőportól. **D. Franz Steiner &
Co.** berlini cég készítménye, amely a pá-
risi 1900. évi és hamburgi 1901.
évi kiállításokon aranyéremmel
lett kitüntetve, 6—8 hét alatt 30 font
kövéredés egész bizonyos. Orvosi előírás.
*Realisan szolid — nem szélhámos-
ság, számtalan köszönő írat.* Ara
dobozonkiut használati utasítással 2 kor.
50 fillér. Az összeget legajánlatosabb előre
postautalványon küldeni. *Kapható Tö-
rök József gyógyszerárakban Bu-
dapest, 59, Király-utca 12. 234*

Igaz Sándor

műorás és ékszerésznél

Arad, Szabadság-tér és Simonyi-
utca sarkán.

[Régi színház-épület]

feltűnő olcsó árak mellett

szereshetők be a szebbnél-szebb

ujévi és alkalmi

ajándék-tárgyak.

Dus választék mindennemű, kizá-
rólág csak **legjobb** szerkezetű
zseb-, inga- és fali órákban és izlé-
ses ókszerekből.

Nagy óra és ókszer-javító műhely.

Földbirtokosok!

Nagy fontossággal bír, hogy
előnyös feltételű és magas ösz-
szegű, 50 évig törleszthető

törlesztéses kölcsön

igénybevételével, megszabadít-
sák magukat a súlyos termé-
szetű kamatos kölcsöntől. Ilyen
ügyletek lebonyolítását előleg
nélkül eszközölöm. 300

ZELLER P. BUDAPEST,

IX. Gát-utca 20. sz. I. em. ajtó 19.

T. cz.

Van szerencsénk a n. érd. kö-
zönség becses tudomására hozni,
hogy

BASZTIAN és MARINGER

társas cégünk alatt, f. é novem-
ber hó 18 án, **Weitzer János**-
(volt Templom-utca) és **Kazin-
czy-utca sarkán** egy a mos-
tani kor igényeinek megfelelően
berendezett

úri-szabó üzletet

nyitottunk, ahol a legújabb divatu
szövekből a legújabb fagon sze-
rint mindennemű rendelések pon-
tosan és jutányos ár mellett eszkö-
zöltetnek.

Mindennemű **egyenruhák** elő-
írás szerint pontosan elkészítet-
nek. Magunkat a n. érd. közönség
nagybecsű pártfogásukba ajánlvá,

kiváló tisztelettel

Basztian J. és Maringer J.

polgári- és egyenruha-szabók.

ELJEGYZÉSI és BÁLI

MEGHÍVÓK

egyszerű és diszes kivitelben

TÁNCZRENDEK

NÉVJEGYEK

óriási választékban

méltányos árakon

kaphatók:

Aradi Nyomda Részvénytársaság

könyvnyomdájában

Aradon, József főherceg-ut 22. szám.

Telefon 151.

Nagy arany-, ezüst- és ékszer-javitó műhely!

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy az eddig Bonts-házban létezőt **Papp Kálmán utóda**-féle

arany- és ezüst- műhelyemet

Forray- és Rövid-utcza sarok
(Hajek-főbe úveg-udvarba)

helyeztem át,

és mint eddig, úgy ezentúl is mindennemű javításokat olcsón és pontosan eszközölök, valamint régi törött arany és ezüstneműt legmagasabb árért veszek vagy újra át-alkítok.

A n. é. közönség becses bizalmát továbbra is kérem, tisztelettel

Papp Kálmán utóda.

Alapított 1893. Telefon 428.

Fleischer Testvérek

vas és rézbutor gyára
Arad, Deák Ferencz-utca,
Földes-palotával szemben.

Gyártanak legjobb kivitelben
csinos gyermek-ágyakat,
mindenféle

rézbutor,
összecukható vaságyakat. Sodrony-ágybetétek minden méretben készíttetnek.

Pontos kiszolgálás a legjutányosabb áron.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fontos! Specialitás! Ujdonság!

Fehér Delovara szőlővessző,

direktermő, filokszera és peronszporamentes, teljes garanciát nyújtok és figyelmeztetem a bortermelőket, a következő tavaszi munkálatok alkalmával ezen Delovara vesszőt ültetésre a legjobban ajánlom. — Ezen szőlőfaj igen bőtermő és erős alkoholtartalmu édeskés bort szolgáltat. 500 drb vessző megvételnél mustabort is küldök. 1000 drb I. osztályu vesszők az ára 35 korona, II. osztályuak 28 kor. udvaromból szállítva.

Kapható: 291

Kohl Ferencznel, Fehértemplom.

Magas jutalékkal felvétetnek
bármely állás megbízható egyének budapesti bankházaiban sorsjegyeknek részletfizetésre való eladására, az 1898. évi XXXI. t. cz. alapján. Félke és koczkázat nélkül némi szorgalommal könnyen elérhető havonta 900—500 korona kereset.
Ajánlatok intézendők a „Szerecsse Hirdető” kiadóhivatalának, postafiók 180, Budapest. 288

Mindig éles!

Féltrelepés kizárva!
kiváló előnye az
eredeti H-patkóknak.

Az utáztatok ellen minden H-patkó az itt látható gyári védjeggyel van ellátva.
A vásárlásnál erre ügyeljünk és utáztatunk minden utáztatást vissza, mert azok használhatatlanok.

Leonhardt & Co.

Berlin-Schöneberg. 245

Kérjünk képes árjegyzéket.

Veszerképviselők Ausztria-Magyarország részére:
Kaszab & Breuer, Budapest VI.

Biztos jövőt

alapíthat magának bárki.

Minden előképzettség nélkül elajánlhatja az egyszerű és kettős könyvvezetést, mérlegkészítést, levelezést és váltó-jeget.

Külön székítés tanfolyam.

Az eredményért kezeskedem. Csakély tandíj.

Tanfolyamok nem szükségesek.

Bővebb értesítést lakásomon bármely időben.

Erdész A. Rezső,

vizsg. könyvvezető.

Aradon, Andrassy-tér 9. sz. a.

Gyermektelen, igen csendes család keres a belvárosban

modern lakást

földszinten (esetleg első emeleten) három vagy négy szobával, előszoba és fürdőszobával f. évi május 1-re.

Előnyben részesül olyan ház, a hol nincs házmester.

Ajánlatok az ár megjelölésével kéretnek az **Aradi Közlöny szerkesztőségébe** „Havonta, de előre” jelige alatt.

Megegyezés esetén az illető állandó lakó lenne.

Kereskedelmi szaktanfolyam nők részére.

Számos szülőnek kívánatára

folyó évi február hó elsején az aradi magán felsőbb leányiskolában

kereskedelmi szaktanfolyam nyílik meg nők részére.

A könyvvitelt **Révész Nándor** felső keresk. iskolai könyvviteli tanár fogja tanítani heti 3 órában, a magyar-német levelezést heti 2 órában **Somogyi Gyula dr.**, a felsőbb leányiskola igazgatója.

Az öt hónapra terjedő tanfolyamra a tandíj 50 korona, mely havi részletekben is fizethető. — Beíratási díj 4 korona.

Felvétetnek polgári vagy felsőbb leányiskolát végzett jelentkezők.

A női felügyeletet özv. **Sváby Pálné** urnő fogja gyakorolni.

Jelentkezhetni bármely napon 12—1 óráig a felsőbb leányiskola igazgatójánál (Lázár Vilmos-utca, Földes-ház II. emelet) vagy özv. **Sváby Pálné** urnőnél Rákóczy-utca 30 I. emelet, Hasszinger-utcai bejárat. 331

UJ! Aradi Általános Vállalat! UJ!

Batthyányi-utca 19. földszint.

Mindennemű árúk váltóhitelre megszeresztetnek.

Kiegyeztetni a bitelezőket fizetési zavarba jutott kereskedő és iparos adósokkal úgy helyben, mint vidékről.

Kölcsönt szerez állami, megyei és városi nyugdíjképes hivatalnokoknak, továbbá katonatiszteknek és kereskedőknek.

Amortizációs kölcsönt eszközöl földekre és házakra a legjobb feltételekkel.

Részletfizetésre bu'orokat és árukat **aradi czégek**től kieszközöl.

Üzletek, szatócs-, fűszer- és kézműáru üzletek, kávéházak, szállodák, vendéglők átadása, átvétele eszközöltetik.

Ugyazinte házak, földek, erdők adásvétele.

Hitelinformáció nyújtatik bármely vidékre és bármely czégről.

Mindennemű diskkrét megbízatások és kutatások lelkiismeretesen és pontosan elvégeztetnek.

Partie árúk adásvétele.

Csakis 35 filléres válaszbélyeggel ellátott vidéki levelek intéztetnek el.

358

Családos férfiak alkalmazást nyerhetnek. — Egy új találmányhoz, melylyel évente ötvenezer korona nyerhető, társtulajdonos kerestetik pár száz forinttal. Bővebbet fenti vállalati irodában.

APRÓ HIRDETÉSEK

Előfizetőknek különösen kedvező árú a kiadónknál!
 Híreset főszerkesztő 22. szám.
 Telefon szám: 151.

Hirdetőknek különösen kedvező a kiadónknál!
 József főherczeg-ut. 22. szám.
 Telefon szám: 151.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.
Am apró hirdetések előre fizetendőek.

Ezen rovatban minden szó egyszeri betételeknek ára a 1000, vasnapiak betételei 800. — Családot kereső vagy családot ajánló apró hirdetés 20 szögig 50 fillér, minden további szög 4 fillér. — Hirdetők levelezőlapok 50—60 fillérért és a korszakért kaphatnak lapunk előfizetői helyén.

Akinek ismerettség hiány

házasféra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellére, kertészre, kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgárra, pénzeszedőre, házmasterre, stb.-re van szüksége.

Aki eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, üzletet, műhelyt, lakást stb.: vagy

Aki bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet, halászatot, telket, kocsit, lovat,

Aki mindezeket vétel vagy bérvétel céljából keresi;

Aki valamely állást betölteni kíván: legbiztosabbban értezt, ha az

„ARADI KOZLONY”
 kis hirdetési rovatát használja.

Apró hirdetésekre szolgáló levelezőlapok kaphatók

- Aradon:**
 Révész Nándor
 könyvkereskedésében, Andrásy-tér, Minorita-palota
- Ifj. Klein Mór
 könyvkereskedésében, Atzél Péter-utca.
- Kerpel Izsó
 könyvkereskedésében, Andrásy-tér.
- Keppich Zsigmond
 papírkereskedésében, Andrásy-tér.
- Özv. Hammerschlag L.-né**
 dohánytőzsdejében, Andrásy-tér.
- Kis tőzsdében**
 Templom-utca.
- Kohn László**
 Waggongyárban.
- Hoffmann József**
 fűszerkereskedésében, Forray-utca.
- Bauer Gyula**
 dohánytőzsdejében, Andrásy-tér.

Lakások

bérbeadását eszközölöm, lakók részére lakást szerzek. Levelek „Lakás” cím alatt a kiadóhivatalba intézendők. 116

Weitzer János toll.

Nikkelozott acélból.
 Kapható: Ingusz I. és Fiaival.
 Telefon 57.

Egy jobb házból való

fiatal leányt egy gyermek mellé, ki egy keveset varráshoz értsen, vidékre kereset. Cím a kiadóhivatalban. 342

Egy teljesen jó karban levő két löreajú

Gáz-motor,
 amely most is üzemben van, méltányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Deák Ferencz-utca 36.

sz. a. új ház két emeleti lakása, legmodernebbül berendezett, parketta, vízvezeték, villany és gáz világítással, fürdőszobákkal ellátva azonnal kiadók. Bővebbet a házmasternél. 343

Eladó

egy teljesen új Első Magyar Gépgyár Részvénytársaság által gyártott cséplőgarnitúra Zahn Ádám-nál, Új Panáton. 340

Nősülni óhajt

egy 24—25 év körüli fiatalember, kinek évi 1400 korona biztos fizetése van. Levelek a kiadóba kéretnek „Nyugdíjképes G. M.” jelleg alatt. 348

Villany lámpák,

villany és házi csengő teljes felszerelések, néhány darab butor és képek igen olcsón eladók. Boros Béni-tér 15., ajtó 12. 359

Vételre kerestetik

egy-két ház a belvárosban 10 ezer koronától 26 ezer korona értékig. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Házvétel” czimen. 320

Egy 26 év óta fenálló

jó hírnek örvendő cipészüzlet, más vállalat miatt, eladó. Tudakozódni lehet Heim Domokos utca 8 sz. 364

Nagy üzleti helyiség

Szabadság-tér 17. sz. alatt f. évi május 1 től kiadó. 363

Egy 45 éves

római katolikus vallású nő, jó főzóné csendőrőrsnél alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 365

Nyitott üzleti állványok

asztalok és egy copir prés eladók Boros Béni tér 15., ajtó 12. 361

Szatócs-üzlet,

mely 30 év óta fénáll, ugyanott még egy üzlethelyiség kiadó Weitzer János-utca 15. sz. alatt. Bővebbet a háztulajdonosnénál. 360

Lakások kiadók!

Boros Béni tér (Fő ut.) 15. sz. házban egy erkélyes 4 szobás és egy 3 szobás lakás vízvezetékkel, ugyszintén kisebb lakások azonnal kiadók. Érkezhetni ugyanott a házmasternél. 360

Egy nagyobb szabású

szőlő-oltványtelep létesítéséhez egy társat keresek! Nezi János, Arad. József főherczeg ut. 2. sz. 314

Ferencz-tér 6. szám

alatt, elköltözés miatt, egy jó karban levő szalon butor eladó. 310

Egy államvasuti hivatalnok

keres lehetőleg az üzletvezetőség-től nem messze azonnali használatra uri családnál állandó lakásul egy lehetőleg külön bejárattal csinosan butorozott u czai szobát. — Ajánlatok „Vasuti hivatalnok” czimére a kiadóhivatalba küldendők. 367

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH ISIDOR

orás és ákszerező
 ARAD, TEMPLOM-UTCZA
 Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek megvétetnek. 92

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

458—1904. pm.

Hirdetmény.

A debreceni-fehértemplomi és kis-zombor-aradi állami utak törzskönyvezéséhez szükséges utelhatalrolás a m. kir. államépítészeti hivatal által február hó 3., 4., 5. és 6-án fog megtartatni. Erről az érdekelteket értesitem. Arad, 1904. évi január 29-én.

Varjassy Lajos, s. k.
 h. polgármester.

Kutakat épít, mélyit és fur

Licsmann József

kutmaster
 Arad, Wesselényi-utca 36. sz.

Különlegesség
 hegyi sziklákban is.

Arad város

egyik legszebb és legegészségesebb helyén

a főutól benyúló Munkácsy Mihály-utcában egy 362

házteltek

mintegy 700 □ öl nagyságu 30 öl utca vonallal, mely bérházak, villák vagy diszkert részére igen alkalmas, egyben vagy három részre osztva, mérsékelt árak mellett

eladó.

Bővebbet: Dengl Testvérek uraknál Boros Béni-tér 15.

Ezenel van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

festészeti műtermem

Szabadság-tér I. sz. a. február 1-én megnyitom.

Tanulmányaim Arad, Budapest, Bécsben majd Breslau Berlin, Hannover, Frankfurt a/m. München és Zürichben tovább bővítettem.

Külföldi tartózkodásom alatt Berlinben az „I. te Handwerke Schule” Zürichben pedig a „Kunst Gewerbe Schule”-nak voltam növendéke.

Készítek fénykép után kréta vagy olajfestményü arcképeket. Elvállalok különböző czimtblák festését, czimereket stb. Különleges segem a mai izlésnek megfelelő modern

üvegczimtblák

u. m. vésett, aetzett, éjjel világító, természetesen felrakott diszitések, nemkülönbön izléses mázólo munkák. 316

Ernyedetlen törekvésem leendő gyors és pontos szolgálat úgy helyben mint vidékre mérsékelt árak mellett t. megrendelőimnek bizalmát kiérdemelni. Magam a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva maradok

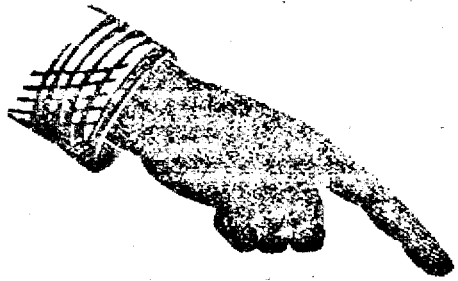
Kiváló tanúval

Lenkey György,

ezimfestő.

Singer Sándor divatáruháza

Arad, Andrásy-tér 20., Fischer Eliz-palota.

Menyasszonyi kelengye,
Siegl-féle vászon,
Schróll-féle chiffon,
Regenhart-féle asztalneműek

gyári áron szerezhetők be. — Február végéig áremelkedés nélkül. —

Kész női fehérneműkből vidékre választékot kívánatra postafordultával küldök.

Singer Sándor divatáruháza

Arad, Andrásy-tér 20. Központi Szálloda mellett.

Menyasszonyi kelengyék

200-tól 2000 koronáig

Singer Sándor

Fehérnemű és divatáruházában

Aradon.

Andrásy-tér 20. szám alatt.

Fischer Eliz-palota.

200 koronás menyasszonyi kelengye

6 drb. Chiffon ing diszitve ...	21.60
6 „ Hálókötös himzéssel	20.40
6 „ Nadrág himzéssel ...	19.20
3 „ Alsószoknya himzéssel	13.40
12 „ Zsebkendő fehér vagy színes	8.—
12 pár harisnya	13.20
2 ágyra ágykészlet szépen kiállítva	28.—
6 drb. Nanking tollhuzat ...	10.60
6 „ Alsó lepedő lenvászon	19.20
2 „ 6 szem. damaszt garn.	18.80
2 „ 6 „ „ kávé	10.80
12 „ damaszt törülköző ...	12.—
12 „ konyha ruha	4.80
12 „ portörő különféle ...	6.—
	<hr/>
	206.—

3% pénztár kedvezmény 6.—

Összeg netto Kor. 200.—

Menyasszonyi kelengyék

200—2000 koronáig

raktáron készen, vagy megrendelhetők.

Mindennemű vászonárak és

Fehérneműkből

nagy választék

Bébé kelengyék

50—500 kor.-ig raktáron.

Minta és árjegyzék szívesen küldetnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

SINGER SÁNDOR fehérnemű és divatáruháza.

Arad, Andrásy-tér 20. Fischer Eliz-palota.